

FÜZESGYARMAT

GAZDASÁGI PROGRAM

2014-2020

Készült: 2015. február

Tartalomjegyzék

I.	Vezetői összefoglaló.....	3.
II.	Helyzetfeltárás.....	5.
	1. Társadalmi környezet.....	5.
	2. Munkaerőpiaci helyzetkép.....	8.
	3. Gazdasági környezet, a városban tevékenykedő szervezetek.....	10.
	4. Közlekedés, infrastruktúra.....	14.
	5. Turizmus.....	16.
	6. Mezőgazdaság.....	19.
	7. Intézményi háttér.....	20.
	8. Pályázati háttér.....	23.
III.	SWOT elemzés.....	27.
IV.	Fejlesztési program.....	29.
	9. Célrendszer.....	29.
	10. Kapcsolódás Békés Megye Területfejlesztési Programjához.....	33.
	11. Forrástérkép.....	35.
	12. Gazdasági szereplők fejlesztési lehetőségei.....	45.
	13. A projektek, projektsomagok közti szinergia bemutatása, a projektek prioritizálása.....	49.
	14. Kiemelt beavatkozások meghatározása.....	50.
V.	Zárszó.....	51.

I. Vezetői összefoglaló

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § előírja az önkormányzatok részére a gazdasági program elkészítését. Ez a fejlesztési terv megállapítja helyi szinten azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a város önkormányzatának költségvetési lehetőségeivel összhangban vannak. A gazdasági program bemutatja a város vezetésének azon átfogó céljait, melyek a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével lettek meghatározva.

A 2014. október 14-én lezajlott önkormányzati választások eredményeképpen megválasztásra került Füzesgyarmat város új képviselő-testülete, mely a polgármester és nyolc képviselő személyéből tevődik össze. Az testület az alábbi 5 fős bizottságokban tevékenykedik:

- Szociális és Humánügyek Bizottsága
- Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság
- Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság

A Polgármesteri Hivatal az Önkormányzat szakapparátusa. Előkészítő, végrehajtó szerepe mellett közigazgatási, hatósági tevékenységet folytat. A Hivatal a polgármester irányításával működik, jogszerűség betartásáért és a szakszerű munkavégzésért a jegyző a felelős.

Jelen dokumentum Békés Megye Területfejlesztési Programjával összhangban készült. A gazdasági program elkészítésének alapját képezi a város képviselőtestületének 10/2013 (II.14.) számú határozatával elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia. Ez középtávú, stratégiai szemléletű dokumentum, mely tartalmazza a város középtávú elképzelései 2020-ig.

A megyei és országos fejlesztési dokumentumokkal összhangban, a gazdasági program elkészítése során az alábbi alapelveket követtük:

- rendszerszemlélet, akcióorientáltság,
- egyensúlyi növekedési állapot megteremtése,
- helyi erőforrások felhasználása,
- hosszú távú szemlélet,
- térségi szemlélet,
- szubszidiaritás,
- kiemelt innovációs törekvések,
- környezettudatosság, fenntarthatóság.

A gazdasági program megvalósításához elengedhetetlen az összefogás, a város lakóinak tenni akarása, a különböző gazdasági szereplők együttműködése a közös célok elérése érdekében. Ezek mindenki számára érthetőek, elérhetőek kell, hogy legyenek, és a megvalósulásuk után az itt élő emberek életkörülményeinek jobblétét szolgálják.

Füzesgyarmat város fejlesztése, fejlődése csak úgy biztosítható, ha tisztában vagyunk a város működésének, fejlődésének erősségeivel, ismerjük a gyengeségeit, és szembe merünk nézni azokkal a problémákkal, amik a fejlődést gátolják. Esélyt kell teremteni ahhoz, hogy ezeket a problémákat megoldjuk. Valós igényekre és lehetőségekre alapozva kell meghatározni az önkormányzati és esetleges, egyéb gazdasági fejlesztéseket.

II. Helyzetfeltárás

A gazdasági program céljai és feladatai meghatározásához szükséges egy átfogó képet felvázolni a város társadalmi, környezeti és gazdasági adottságairól.

A helyzetelemzés tématerületei igazodnak az operatív és egyéb programok prioritásaihoz. Ez azért fontos, mert jelen dokumentum elsősorban ezeken a területeken jelentkező problémákra kíván megoldási javaslatot adni, beavatkozásokat és beruházásokat tervezni - tekintettel a rendelkezésre álló, elérhető (elsősorban uniós támogatási) pénzügyi forrásokra.

Füzesgyarmat a Sárrét központjában, Békés megye legészakabbi városaként, Hajdú-Bihar megye és Jász-Nagykun-Szolnok megye határán helyezkedik el, a Berettyó folyó alsó folyása nyugati partjától 4 km-re. A város fővárostól 220 kilométerre, a megyeszékhelytől, Békéscsabától 60 kilométerre terül el. Füzesgyarmat Szeghalomtól északra, Kertészsziget, Bucsa, Szerep, Sárrétudvari, Biharnagybajom, Darvas, Csökmő települések között fekszik, a Sárrét közepén.

Abból adódóan, hogy Füzesgyarmat a megyék határainál található, peremhelyzet jellemzi, ez megmutatkozik a város társadalmi-gazdasági funkciójában is. A város 2000. július 1-jétől városi rangot visel. A település a román határtól nem messze terül el.

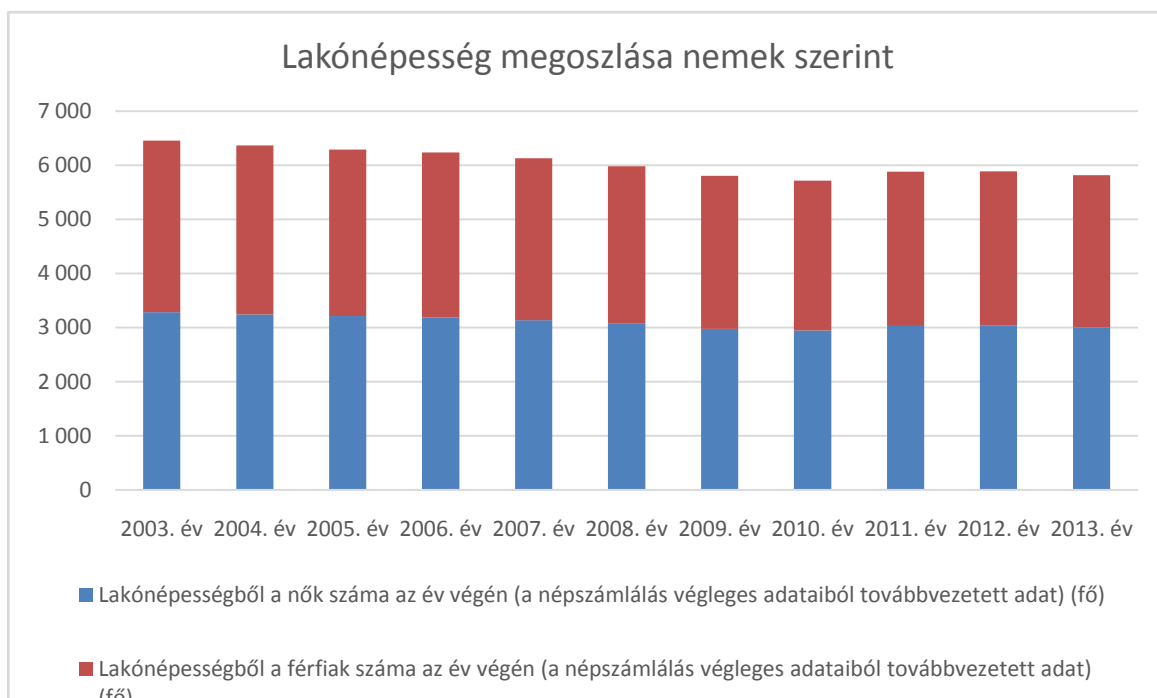
A város vonattal a MÁV 128-as számú Békéscsaba–Kötegyán–Vésztő–Püspökladány-vasútvonalán közelíthető meg. A vasútállomás Füzesgyarmatfürdő és Biharnagybajom között található. Füzesgyarmatot közúton Szeghalom felől a 47-es főútból kiágazó összekötő úton érhetjük el, amely folytatódik Püspökladány irányába. A 47-es főútról Darvasnál letérve kb. 10 km Füzesgyarmat. A 4-es főútról Karcagnál letérve is megközelíthető a város.

Az utak állapota az egyes szakaszokon rendkívül rossz. A leginkább felújításra szoruló szakaszok a Füzesgyarmat – Bucsa és a Füzesgyarmat – Biharnagybajom közötti részek.

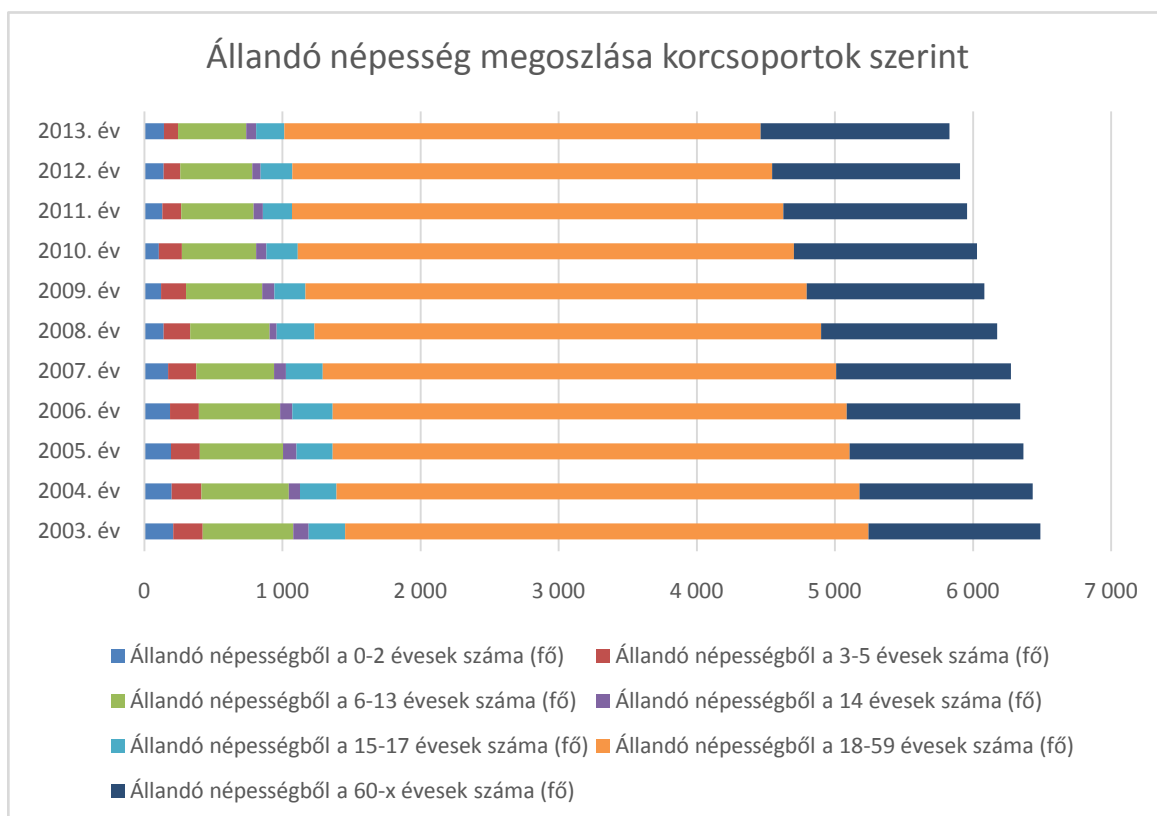
1. Társadalmi környezet

Füzesgyarmat város lakónépességének száma 2013. év végén 5853 fő volt. A Füzesgyarmaton lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint a városban tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma az elmúlt 10 évben csak csekély mértékű változást mutatott, s átlagosan inkább csökkenő tendenciájú.

A lakónépesség nemek szerinti megoszlásánál pedig a nők és férfiak körülbelüli egyenlő aránya figyelhető meg.

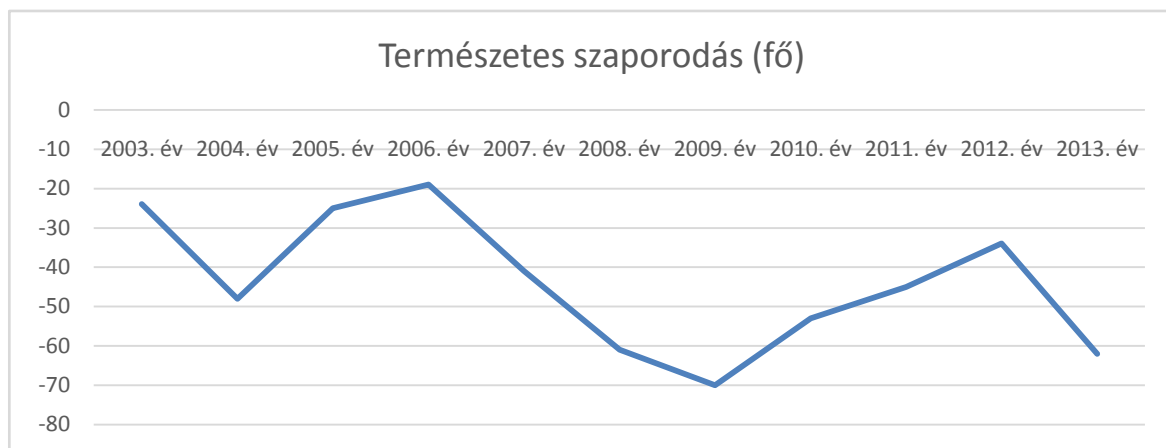

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

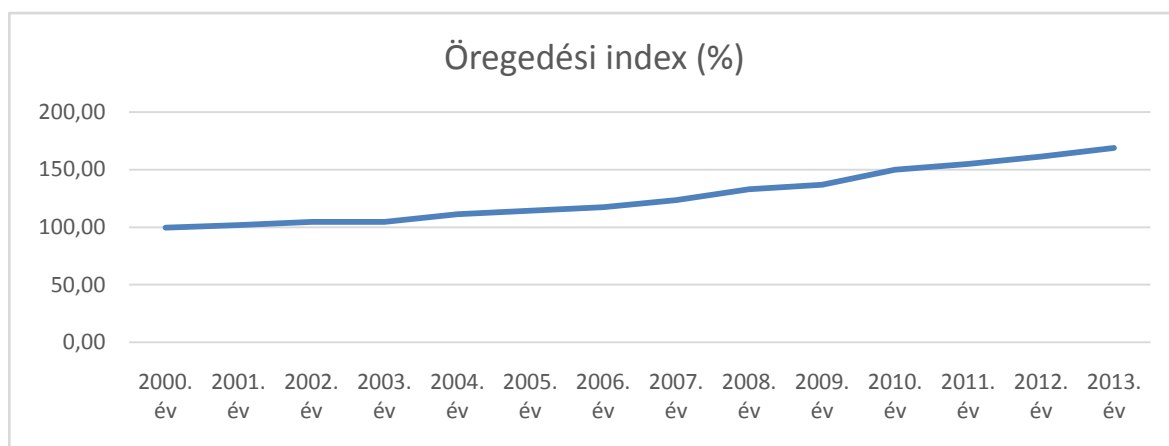
Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

A településen lakóhellyel rendelkező személyek száma 2013. év végén 5830 fő volt. Az állandó népesség korcsoportok szerinti megoszlása mutatja, hogy a 18-59 éves korosztály száma a legmagasabb, vagyis a potenciális munkaerőt jelentő lakosságé. Nagy arányt mutat a 60 év felettiak száma is. A fiatal, 18 év alatti korosztály száma viszont csekély az összes állandó népesség számához viszonyítva. Ezekből adódóan az elmúlt 10 évre kiszámított természetes szaporodás görbájén is látszik, hogy egyfajta természetes fogyás figyelhető meg a település lakosai között. Az élveszületések száma az elmúlt években alacsonyabb volt, mint a halálozások száma.

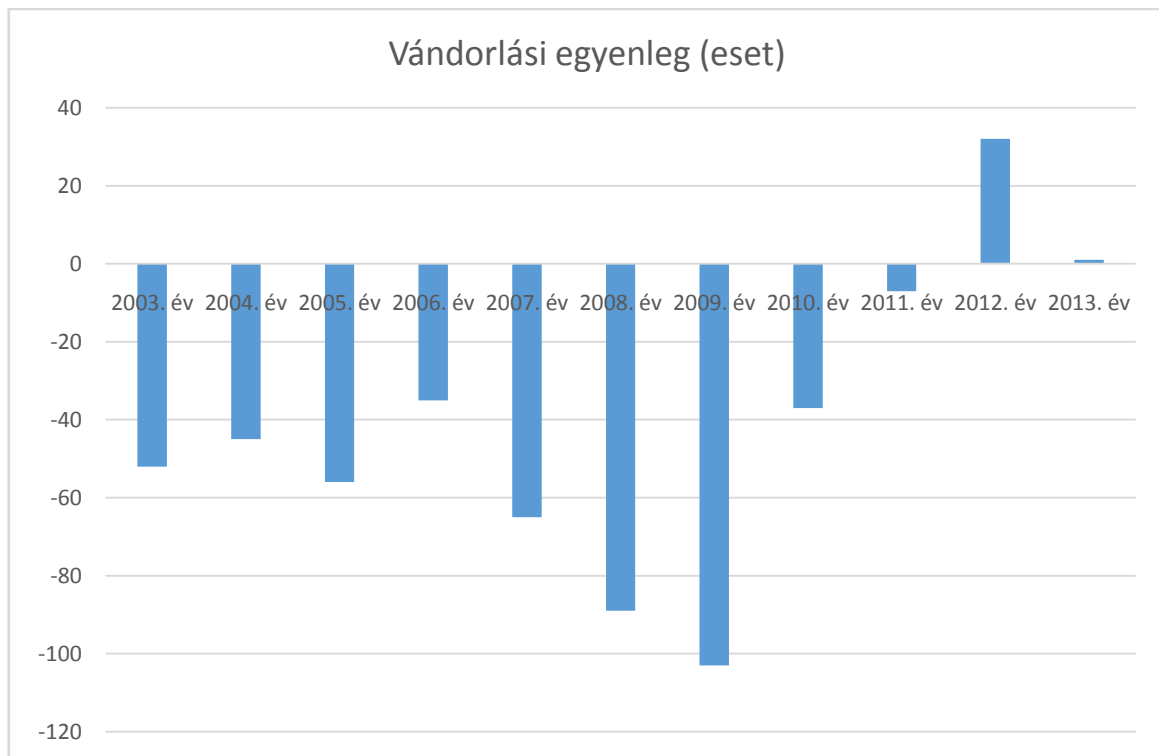
Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

Az alábbiakban szemléltetett öregedési index növekvő görbéje is szemlélteti a fentebbiekben részletezett népesség változási tendenciát. A diagram szerint az elmúlt 13 évben az időskorú népesség száma végig magasabb volt, mint a gyermekkorúaké.

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

A vándorlási egyenleg változását bemutató diagramon viszont pozitív változás figyelhető meg. A 2003. és 2011. évek közti időszakban a mutató negatív értéke volt jellemző, vagyis több volt a kivándorlások száma a településről, mint az oda betelepülők száma. Ez a tendencia viszont a 2012. évben megfordult, és a 2013. évben is pozitív értéket hozott.

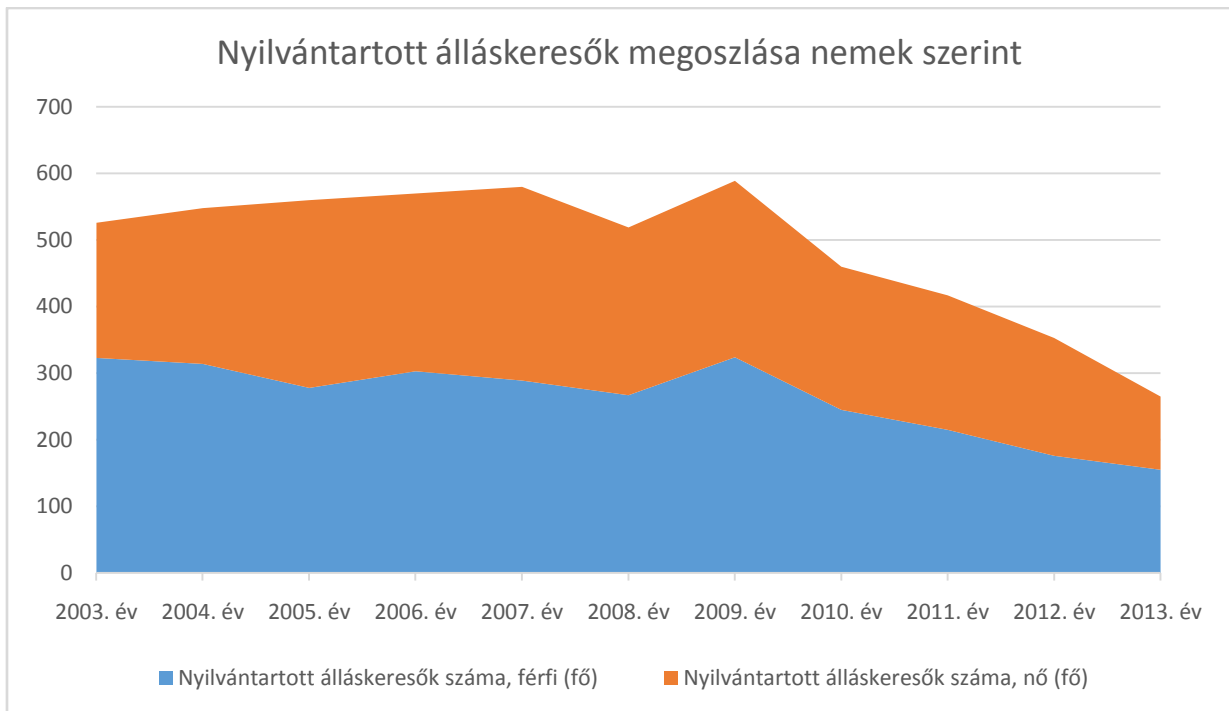
Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

2. Munkaerőpiaci helyzetkép

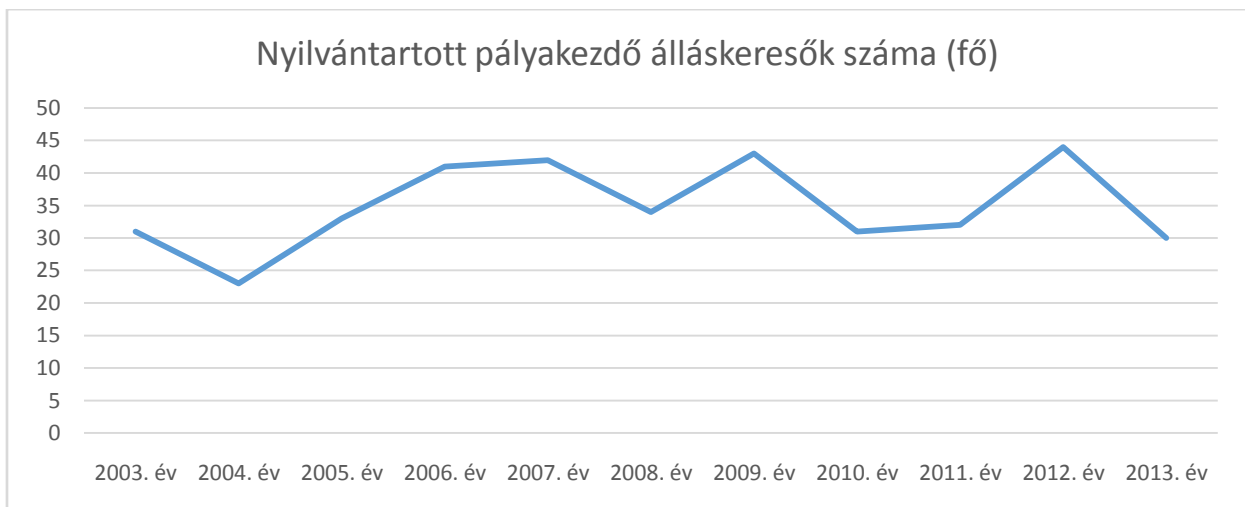
A legutóbbi, nyilvántartott adatok szerint, 2013. év végén 265 fő volt a munkanélküliek száma a városban. Itt is megfigyelhető, hogy a férfiak és nők aránya nagyjából azonos a munkanélküliek között. A 2009. évben volt egy kiugróbb létszámú munkanélküliség, köszönhetően a gazdasági válság begyűrűzésének, de attól az évtől kezdődően folyamatos csökkenő tendencia figyelhető meg. A pályakezdő álláskeresők száma 2013-ban 11,3 %, 30 fő volt. Ez az elmúlt időszakban szintén csökkenő volt.

A csaknem 20%-os munkanélküli rátához képest napjainkban alig valamivel több, mint 10% a munkanélküli ráta (ami persze ahhoz még mindig túl magas, hogy ne veszélyeztesse a település jólétét, közállapotát).

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

A fentebbi diagrammokból és az alábbi táblázatból is megállapíthatjuk, hogy Füzesgyarmat egyik legjelentősebb problémája a munkanélküliség viszonylag magas aránya. Annak ellenére kiemelten kezelendő gond a településen, hogy a tendenciája az utóbbi időben csökkenő volt, mind a pályakezdők szerinti kimutatás, mind a nemek szerinti kimutatás alapján.

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	Munkaképes korú népesség száma	Területi mutató
2000	713	3902	18,27
2001	636	4048	15,71
2002	540	4048	13,34
2003	526	4125	12,75
2004	548	4100	13,37
2005	560	4106	13,64
2006	570	4064	14,03
2007	580	4098	14,15
2008	519	4110	12,63
2009	589	4118	14,30
2010	460	4092	11,24
2011	417	4015	10,39

Forrás: Füzesgyarmat Város Integrált Városfejlesztési Stratégia, 2013.

3. Gazdasági környezet, a városban tevékenykedő szervezetek

Füzesgyarmat gazdasági szereplői leginkább mikro- és kisvállalkozások, illetve egyéni vállalkozók és őstermelők. Jellemzően 0 és 10 fő között van a foglalkoztatottaik száma. A város ipari termelésének a feltételei azonban mégis jónak mondhatók, hiszen a kialakított iparterületen több nagyobb foglalkoztató is található. Ahogy az Integrált Városfejlesztési Stratégiában is kifejtésre került, az újonnan betelepülő vállalkozásokat viszont sokszor elriasztja a település nehézkes megközelíthetősége.

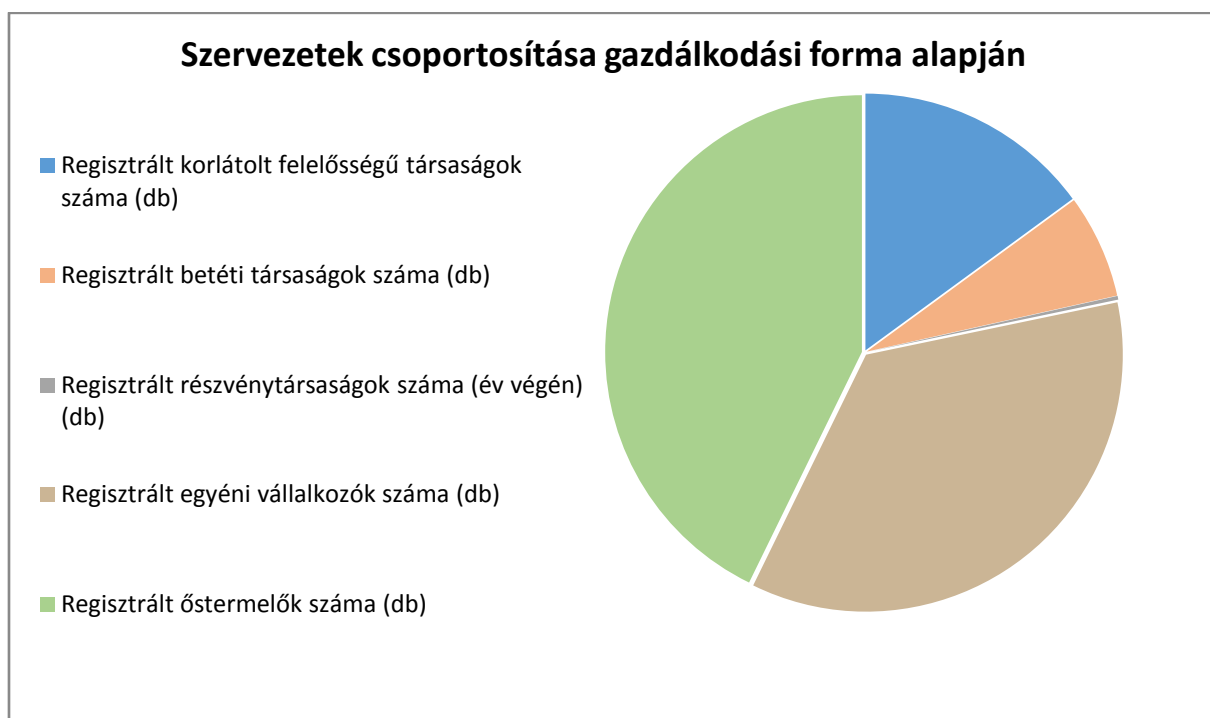
A városban működő ipari parkot a Füzesgyarmati Ipari Park Fejlesztő és Üzemeltető Kft. üzemelteti és tartja fent.

Füzesgyarmat egy vállalkozás központú város, több dologgal is támogatja a helyi vállalkozókat, ilyen például készfizető kezesség a betelepülő nagyobb cégek számára, helyi iparüzési adó kedvezmény és magas támogatási intenzitás a térségben.

Időszak	0 és ismeretlen számú főt foglalkoztató működő vállalkozások száma (db)	1-9 főt foglalkoztató működő vállalkozások száma (db)	10-19 főt foglalkoztató működő vállalkozások száma (db)	20-49 főt foglalkoztató működő vállalkozások száma (db)	50-249 főt foglalkoztató működő vállalkozások száma (db)
2000. év	168	81	5	1	6
2001. év	159	88	8	3	2
2002. év	162	84	6	4	2
2003. év	177	89	6	5	2
2004. év	53	203	9	2	2

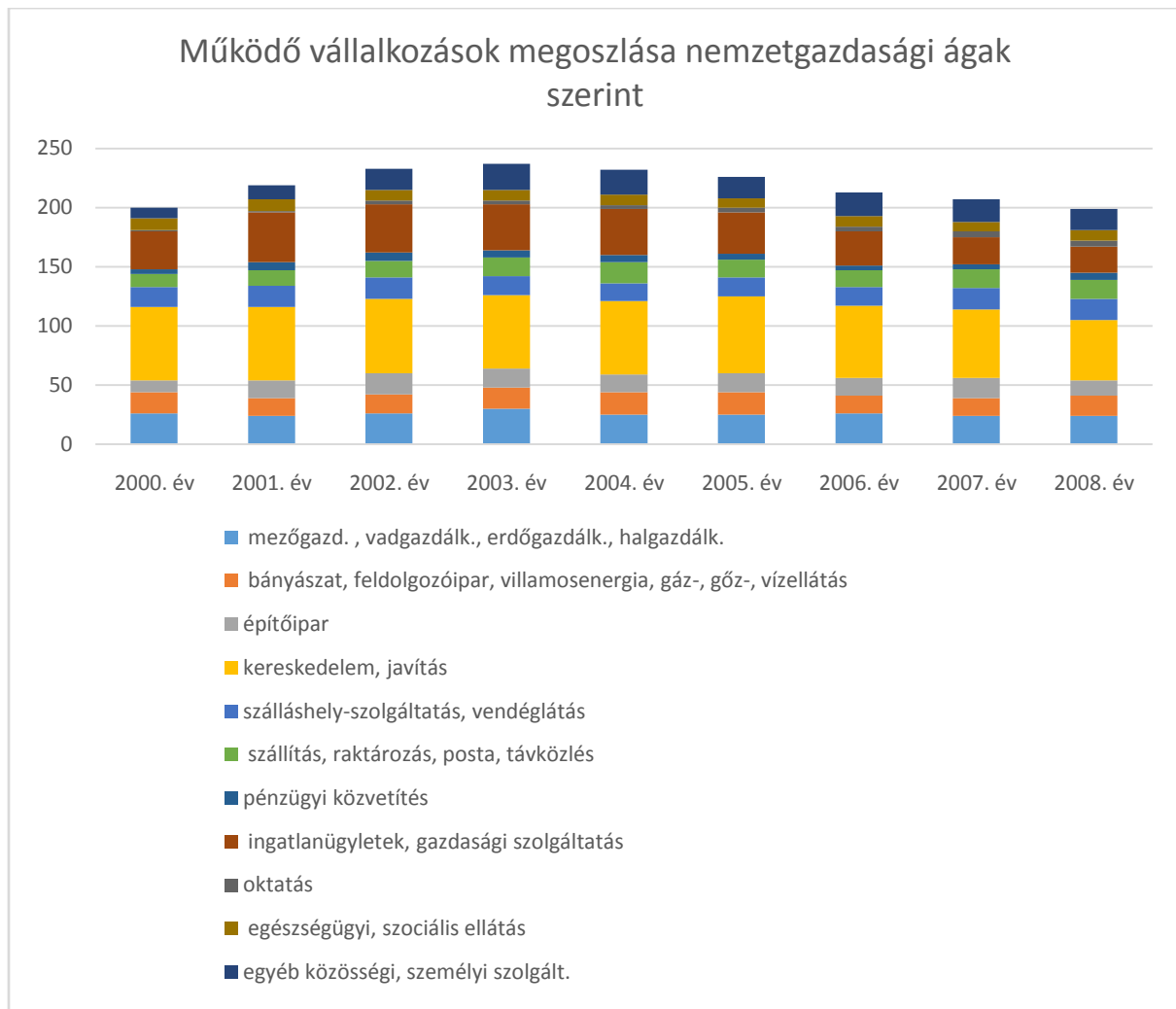
Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

Ahogy az alábbi ábrából is kiderül, a Füzesgyarmaton tevékenykedő szervezetek között gazdálkodási forma alapján a legnagyobb részt a regisztrált őstermelők foglalnak el. De az egyéni vállalkozások száma is nagy arányt képvisel a városban, a gazdasági szervezetek közül pedig a korlátolt felelősségű társaság a legkedveltebb forma.

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

A város gazdasági életére jellemző, hogy a vállalkozások a legnagyobb arányban a kereskedelem, javítás ágazatban működnek. A vizsgált időszakban jelentősebb csökkenés az ingatlanügylek, gazdasági szolgáltatások ágazatban figyelhető meg, növekedés az oktatás és személyi szolgáltatás körében tapasztalható.

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

Füzesgyarmaton 2010. óta az iparüzési adó mértéke 2%. Jelenleg 10 nagy vállalkozás van, akik jelentősebb összegű iparüzési adót fizetnek a településen. Ezeket a következő táblázat részletezi. Az alább felsorolt vállalkozások jelentős fejlődési potenciállal rendelkeznek. Egy részük a mezőgazdaságban tevékenykedik, azon belül is állattenyésztéssel foglalkozik, egy részük a szolgáltató szektorban, mások pedig gyártással szerik bevételeik nagy részét.

Mivel Füzesgyarmaton jelentős a mezőgazdasági tevékenység folytatása, sőt, tradíciója van, ezért külön fejezetben kifejtésre kerül a város agrárgazdálkodása.

Név	Tevékenység
KUKA Robotics Hungária Ipari Kft.	Kapcsolószekrény gyártás
Mol Nyrt.	Kőolaj előállítás és kereskedelem
Golden Pallet Kft.	Raklap gyártás
Füzes Kacsa Kft.	Állattenyésztés
Helvécia Protein Trade Kft.	Takarmány előállítás
Füzesgyarmati Ipari ParkKft.	Építőipari kivitelezés
EON Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt.	Áramszolgáltatás
Petrolteam Kft.	Olajipari szállítmányozás
Macskási Tejtermelő Zrt.	Állattenyésztés
Egeresi István	Árufuvarozás

Forrás: Önkormányzat adatai alapján saját szerkesztés

A városban több civil szervezet is működik, önszerveződéseik egy része régóta üzemel. A legjelentősebbek a következők:

- Füzesgyarmat Jövőjéért Polgári Egyesület
- Füzesgyarmati Népi Kistérségek és Kézművesek Egyesülete
- Füzesgyarmati Hagyományörző Egyesület Népdalköre
- Füzesgyarmatiak és Elszármazottak Baráti Köre Egyesület
- Lovas Barátok Egyesülete
- Szilaj Lovas Egyesület
- Őszi Napfény Nyugdíjas Klub
- „Életet az Éveknek” Nyugdíjas Klub
- Ösvény Esélynövelő Alapítvány
- Zs. Nagy Lajos Hunor Emlékalapítvány
- Kossuth Lajos Általános Iskola Gyermekéért Alapítvány
- Füzesgyarmati Napközi Otthonos Óvodák és Bölcsődék Gyermekéért Alapítvány
- Füzesgyarmat Idegen nyelvi Oktatásáért Alapítvány

Füzesgyarmaton az alábbi egyházak képviselik magukat:

- Füzesgyarmati Református Egyházközség
- Füzesgyarmati Unitárius Egyházközség

➤ Római Katolikus Egyház: Szeplőtlen Fogantatás Temploma

Mindhárom egyháznak van temploma a községben. A református templom 1798-1803 között épült műemlék épület, az unitárius templom 1903-ban, a katolikus templom pedig 1878-ban épült.

A település alapadottságai alapján a gazdasági környezetére jellemzők az alábbiak, melyek hozzájárulnak a következő ciklus forrásainak megpályázhatóságához. Füzesgyarmat a Vidékfejlesztési Program 6. prioritása alkalmazása szempontjából vidéki térségnek minősülő város, mivel közigazgatási jogállástól függetlenül a népesség 10 ezer főnél kevesebb, a népsűrűség pedig 120 fő/km² érték alatt van. A város beletartozik a 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet mellékletét képező településlistába, mely a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szól.

4. Közlekedés, infrastruktúra

A város többféle útvonalon is megközelíthető, viszont közlekedés-földrajzi szempontból hátrányos helyzetben van, mivel a forgalmasabb utak elkerülik, a megközelítő utak minősége pedig leromlott állapotú. A településre való eljutást a 4206 (Karcag-Füzesgyarmat), a 4212 (Püspökladány-Szeghalom), a 4225 jelű (Füzesgyarmat-Darvas) országos közutak segítik.

Az utak aszfaltbetonnal burkoltak, állapotuk nem túl jó. A helyi közutak és járdák felújításra szorulnak, a mellékutak állapota eléggé rossz.

A településen nincs helyi autóbusz közlekedés, a helyközi forgalmon Bucsa és Szeghalom felé bonyolódik. Vasúti közlekedés is érinti a települést, két megálló van a fürdőnél és a vasútállomásnál.

A városban nagy igény mutatkozik a kerékpározás iránt, a lakosság kb. 40%-a használja ezt a közlekedési módot. A város erre eddig is nagy figyelemmel volt, a Mátyás út, a Szabadság tér és az Árpád utca között, valamint a Kossuth utca mentén jó minőségű kerékpárutak vannak. 2009-ben pedig átadták a 8 km hosszú, Füzesgyarmat-Szeghalom közti kerékpárutat is, melyet uniós forrásból valósított meg az Önkormányzat. Emellett, jelenleg is folyik a Klapka utcán a kerékpárút építése, melyet a szociális városrehabilitáció keretében valósul meg.

A füzesgyarmatiak ivóvíz ellátását a Szeghalom-Érmelléki vízműrendszer, a vízellátást a Szeghalom-Füzesgyarmat Kistérségi Vízmű 16 db mélyfúrású kútból álló vízbázisa biztosítja.

A vízmű létesítmények tulajdonosa a Szeghalom és Füzesgyarmat Önkormányzati, az üzemeltető a Békés Megyei Vízművek Zrt.

A mezőgazdasági területeket az adottságai miatt öntözni szükséges, az öntözőrendszer üzemeltetője a Kör-Kövizig.

A város területén van kishozamú csatorna és holtág, a terület árvízzel gyengén veszélyeztetett.

A város egyik legnagyobb értéke a hévízkészlete. A fürdőben is hasznosított termálvíz hőfoka 40-70 C°-os, ez megadja az alapot ahhoz, hogy ne csak a főszezonban lehessen kihasználni jótékony hatásait. A város kútjának termálvizét „Sárrét Gyöngye” néven 2003-ban gyógyvízzé nyilvánították. A víz összetétele az alábbi táblázatban bemutatottak szerint alakul:

Vízkeimiai adatok:	mg/l
Kálium és nátrium Na ⁺	511,9
Ammónia NH ₄ ⁺	2,4
Calcium Ca ⁺⁺	8,52
Magnézium Mg ⁺⁺	0
Vas Fe ⁺⁺	0,08
Mangán Mn ⁺⁺	0
Kationok összege	522,9
Nitrát NO ₃ ⁻⁻	0
Nitrit NO ₂ ⁻	0
Clorid Cl ⁻	110
Bromid Br ⁻	0,4
Jodid J ⁻	1,36
Bromid Br ⁻	0,4
Fluorid F ⁻	1,9
Szulfát SO ₄	0
Hidrogén karbonát HCO ₃	1195,6
Szulfid S ⁻⁻	0,14
Anionok összege	1309,4
Metaborsav HBO ₂	8,5
Metakavasav H ₂ SiO ₃	32,6
Szabad szén-dioxid CO ₂	4,9

Oldott oxigén O ₂	0
Összes sótartalom	1878,3

Forrás: Kastélypark Fürdő adatai alapján saját szerkesztés

A füzesgyarmati gyógyvíz az alábbi betegségek és egészségkárosodások gyógyítására javasolt: idült gyulladásos mozgásszervi megbetegedések, izom-reumatikus, baleseti utókezelés, csont és ízületi műtétek utáni utókezelés, idült ideggyulladások, idegfájdalmak, idült derékfájás, Heine-Medin betegség utókezelése, idült gyulladásos nőgyógyászati megbetegedések, meddőség, általános szellemi és fizikai kimerültség.

A település rendelkezik szennyvíztisztító teleppel, az önkormányzat pályázati úton a szennyvízelvezetést is közel 100%-ossá tette a városban. A kivitelezés során 40 kilométer szennyvízcsatornát fektettek le, melyre csaknem kétezer háztartás csatlakozik rá.

A település szelektív hulladékgyűjtésben vesz részt 2004. óta, kihelyezett hulladékgyűjtők segítik a válogatott elhelyezést. A hulladéklerakó rekultivációja pályázati forrásból valósul meg.

Az elektromos energiaellátás 100%-osan biztosított a településen, a szolgáltató az E-On Hungária Zrt.

Füzesgyarmat 2012. óta tagja a Klaszter a Környezettudatos Fejlődésért szervezetnek, céljuk a környezetgazdálkodás, megújuló energia hasznosítása, a környezettudatos fenntartható fejlődés szempontjainak érvényesítése. A település adottságaihoz igazodva a tervek között a napenergia, a termálvíz és a biogáz hasznosítása szerepel.

5. Turizmus

A város turisztikai vonzereje a térség egyik meghatározó eleme, a kistérség turisztikai központjának számít. Ez főként egyedülálló természeti értékének, a gyógyvíznek köszönhető. De jelentős szereppel bírnak a környék természeti értékei, sport, lovas és vadász hagyományai is.

A várost csodálatos strandja és a köré szerveződő szálláshelyek és szolgáltatások teszik turisztikailag vonzóvá, ahol a gyógyulni vágyók a „Sárrét Gyöngye” gyógyvíz áldásos hatását élvezhetik. A régió legszebb fürdője a Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő. Füzesgyarmat az Alföld lovassportjának egyik fellegvára, minden évben két jelentős lovas rendezvényre kerül itt sor. A városban évről-évre egyre több turistákat vonzó rendezvény kerül megszervezésre.

Jelentős vonzerő még a vadászat mellett a természetjárás, valamint a horgászat is. A Téglagyári bányatavakat a Hermann Ottó Horgász Egyesület használja és üzemelteti.

A város adottságai megfelelnek a turisztikai tendenciák alátámasztásának, hiszen továbbra is nő a gyógy- és termálturizmus, a konferenciaturizmus és az ökoturizmus jelentősége is.

A 2010-ben elkészített városi turisztikai marketingterv kiemelt céljaként egy speciális idegenforgalmi arculatú település kialakítása lett kitűzve, mely a Körös-Sárrét turizmusában meghatározó. Ezt támasztja alá a nemrég újra megnyitott Thermal Hotel Gara is. A Füzes Gyógy Kft. által működtetett hotel a térség turizmusának legjelentősebb szálláshelye, melynek bezárását követően jelentősen csökkent a városba érkezők által fizetett idegenforgalmi adó összege, valamint a településen eltöltött vendégéjszakák száma. A szállodában korábban üzemelt egy gyógyászati központ is, ahol mozgásszervi megbetegedések teljes körű kezelési lehetőségein túl, rehabilitációs kezelések is folytak. Ezeket elsősorban sebészeti, ortopédiai, belgyógyászati, nőgyógyászati, urológiai, neurológiai, valamint pszichológiai terápiára vették igénybe. A gyógyulási, regenerálódási folyamatokat nagyban segítette a város gyógyvize.

A város látnivalóihoz tartozik a három templom épületén (református, katolikus, unitárius), valamint a Fürdön kívül a Tájház, a Szt. Borbála Erzsébet Képtár, Szt. Borbála szobor szökőkúttal, a Galambos Hintókészítő Műhely is.

Az 1945-ben alapított vadásztársaság feladata a tagok vadászatainak biztosítása mellett, megőrizni azokat az értékeket, amelyeket az elődök felhalmoztak a vadgazdálkodás, vadászetika illetve a természetvédelem területén. Ezzel kívánnak hozzájárulni ahhoz, hogy az utánunk következő generációk is tudjanak örülni ennek a csodálatos élővilágnak és életformának.

A város és a környék természeti értékeinek bemutatására többféle mód is adódik. Rendszeresen szerveznek kerékpártúrákat, gyalogtúrákat és vízitúrát is. Ezek során megismerhetik a résztvevők a környező természet látványosságait, egyedi értékeit (tűzokállomány, ecsegfalvi templom, bucsai Jézus Szíve templom, Körös-Maros Nemzeti Park Réthelyi Látogatóközpont, szeghalmi fa harangláb, Vidra-tanya, vésztői emlékhely).

Füzesgyarmatnak jelenleg három műemléki védelem alatt álló épülete van:

- református templom (műemléki jellegű)
- népi lakóház (városképi jelentőségű)
- népi lakóépület (városképi jelentőségű)

A városkép meghatározó jellege miatt helyi védelemre javasoltak az alábbi épületek:

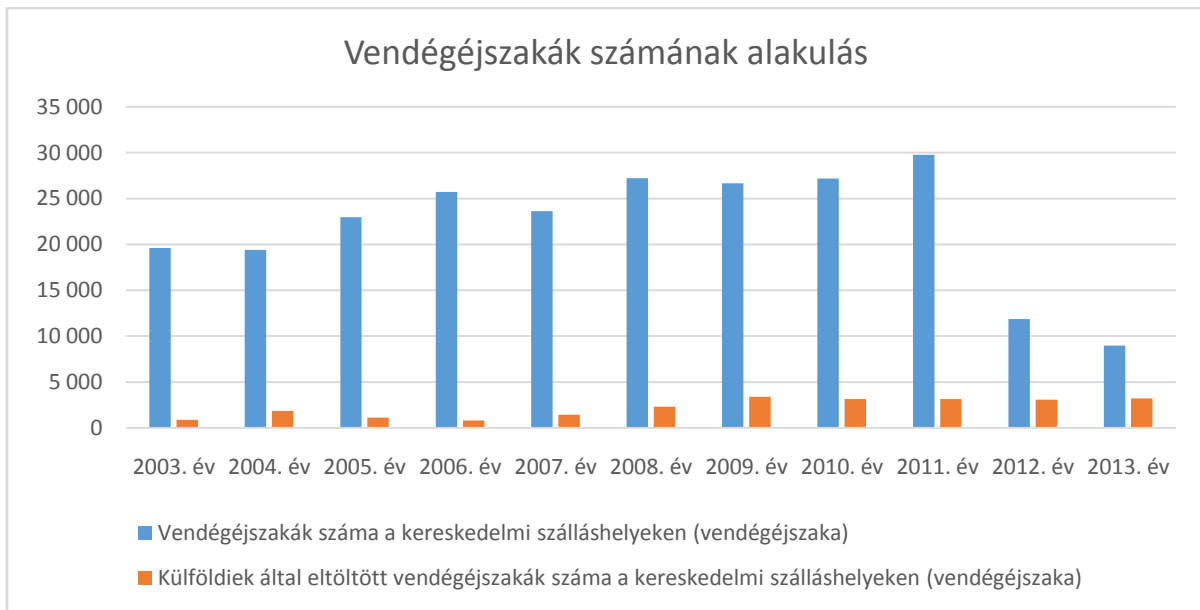
- Városháza (Szabadság tér)

- egészségház (Szabadság tér)
- Széchenyi utcai iskola
- vasútállomás épülete
- Kossuth utcai volt iskolaépület (jelenlegi képtár)
- Kossuth utcai Tüzép (régí típusú gazdaház)
- Széchenyi utcai unitárius templom

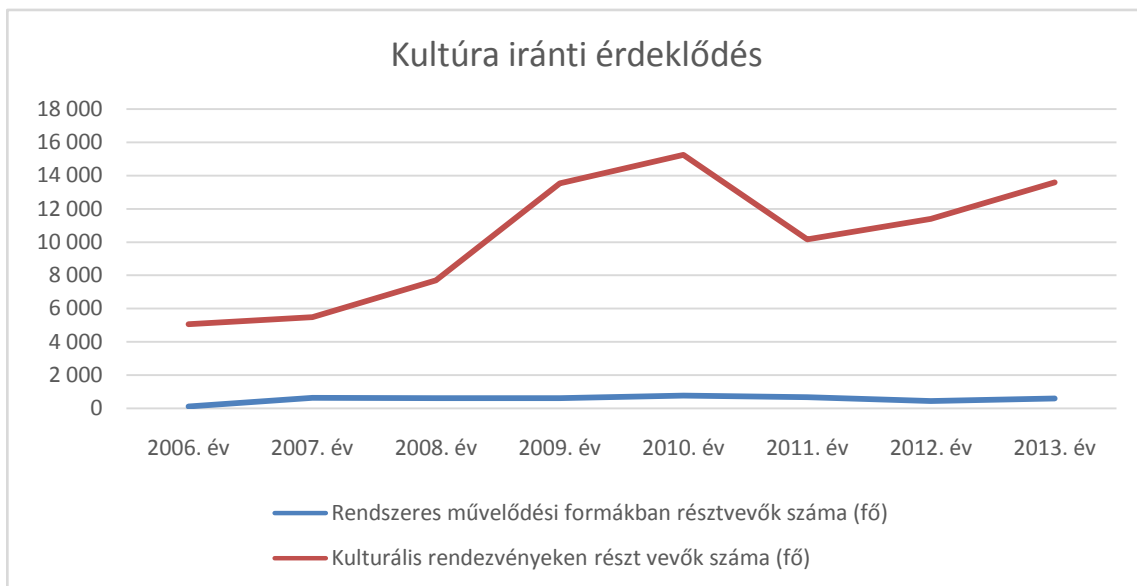
Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

A városban megforduló vendégek száma az utóbbi években nagymértékű visszaesést mutat, az előző évek emelkedő tendenciájához képest. A külföldi vendégek aránya így azonban relatív magasabb lett. Ugyanezek a jellemzők mondhatók el a vendégéjszakák számáról is. Ezekben az elemzésekben azonban még nem szerepel a 2014-es év, amikor a Thermal Hotel Gara újra megnyitotta kapuit.

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

A város színes kulturális és sportélettel büszkélkedhet, társadalmi önszerveződése is a régmúltra tekintenek vissza. Ezt szemlélteti az alábbi ábra is, melyen jól látható az elmúlt években a kulturális rendezvényeken résztvevők számának a növekedése.

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

6. Mezőgazdaság

A település tipikus mezővárosi jellemzőkkel rendelkezik, ennek az ágazatnak a kultúrája a mai napig is nagyban meghatározza az itteniek életminőségét, a településképet és a település

karakterét is. A mezőgazdasági ágak közül is inkább az állattenyésztés túlsúlya jellemző. Ez mutatkozik meg abban is, hogy a legnagyobb adózók közül kettő is az állattenyésztéssel foglalkozik. Az állattenyésztés területén a sertés, szarvasmarha, juhtenyésztés a főbb profil, de többen tartanak lovat is, melyhez szolgáltatásokat is kapcsolnak. Ilyen például a lovagoltatás és a falusi turizmus.

A mezőgazdasági szférában, köszönhető annak régmúltra visszavezethető tradícióinak, magas szakértelemmel rendelkező termelők és vállalkozások működnek. Ehhez társul a modern kor technológiáinak alkalmazása, mely megteremti a korszerű szántóföldi gazdálkodás alapjait a településen. Mindemellett megfigyelhető azonban, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó egyéni gazdaságok száma 10 év alatt majdnem felére csökkent. Szintén csökkenő tendenciát mutat a gazdaságok használatában lévő összes földterület nagysága is.

Időszak	Egyéni gazdaságok száma (db)	Egyéni gazdaságok használatában lévő saját tulajdonú földterület (m²)	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma (db)	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek használatában lévő összes földterület (m²)
2000. év	1 004	34 131 326	10	45 884 656
2010. év	540	30 612 308	12	18 204 600

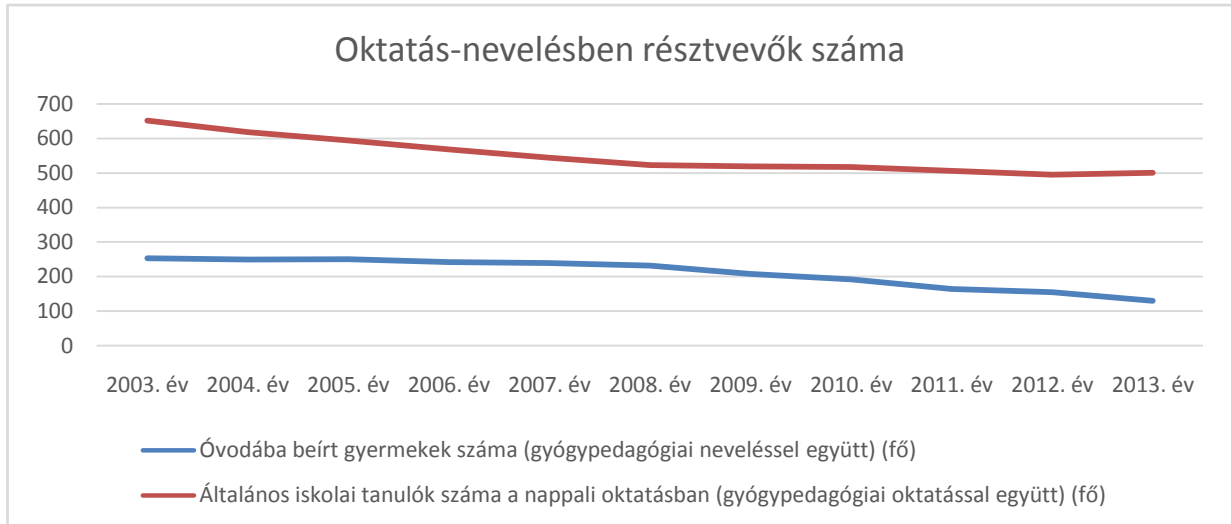
Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

7. Intézményi háttér

A városban a közszolgáltatások minden lakos számára elérhetőek, ezt az alapfokú oktatás-nevelés, az egészségügy és a szociális ellátás alapvető intézményei biztosítják.

Füzesgyarmaton 2007 óta egy önkormányzati fenntartású intézmény, a Kossuth Lajos Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Napközi Otthonos Óvoda és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat működik. Ez az intézmény látja el az óvodai, alapfokú művészeti iskolai és pedagógiai szakszolgálati feladatokat, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai és általános iskolai nevelését, logopédiai fejlesztését, gyógytestnevelési feladatait. Az oktatási-nevelési intézmények így egy szervezetben, de szakmailag önálló intézményegységekben működnek. A városban nappali középiskolai oktatás nincs, mivel elérhető közelségben vannak a szomszédos középiskolák.

Az alábbi diagram mutatja az elmúlt tíz évben az oktatás-nevelésben résztvevők számának alakulását. Összhangban a város állandó népességének alakulásával, természetes fogyásával, az oktatás-nevelésben résztvevők számában is csökkenés figyelhető meg.

Forrás: KSH T-Star 2013 adatbázis

Az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat is működik a településen, mely az alábbi feladatokat látja el:

- gyógypedagógiai tanácsadás
- sajátos nevelési igényű óvodások és iskolások rehabilitációs, rehabilitációs foglalkoztatása
- tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézségekkel küzdő óvodások és iskolások fejlesztőfoglalkozása
- logopédiai szolgáltatás feladata a beszédindítás, beszédhibák javítása, nyelvi kommunikációs zavarok javítása, diszlexia-diszgráfia megelőzése és reedukációja
- gyógytestnevelés
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás

A feladatok elvégzését szakemberek látják el, gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus.

A város egészségügyi ellátását az Egészségügyi Központ végzi. Az itt működő szolgáltatók tevékenységei közt szerepel a háziorvosi rendelés, a védőnői szolgálat, fogszakorvosi rendelés, gyermekorvosi szakrendelés. Ezen kívül fül-orr-gégészet, nőgyógyászat is igénybe vehető a településen.

A Központ elsősorban a város alapellátását biztosítja, de egyes szakfeladatok a kistérség (Bucsa, Kertészsziget) részére is igénybe vehetők.

Az Egészségügyi Központ fenntartója az önkormányzat. Az intézmény kihasználtsága 100%-os.

Az Önkormányzat TÁMOP projekt keretében valósítja meg a városban az Egészségfejlesztési Iroda (EFI) létrehozását. Ez egy olyan új szolgáltatási forma az egészségfejlesztés területén, amely a lakosság számára ingyenesen, beutalási rendszer nélkül elérhető új szolgáltatásokat nyújt. Működési területük egy-egy kistérség, hosszú távon pedig minden kistérségben működni fog egy ilyen intézmény. Az Egészségfejlesztési Iroda szakmai kapcsolatain keresztül - például házi orvosok, szakrendelők, civil szervezetek - valósítja meg tevékenységeit. Feladatai közé tartozik egészségfejlesztési programok, egészségfejlesztéssel kapcsolatos kommunikációk lebonyolítása. A lakosok egyéni tanácsadásokat vehetnek igénybe egyebek mellett testmozgással kapcsolatos, energiaegyensúly alakításával, alkohol-probléma kezelésével vagy dohányzásról leszokást támogató programokon vehetnek részt. Az Iroda működését az Országos Egészségfejlesztési Intézet (OEFI) koordinálja és egységes módszertant biztosítva segíti.

Füzesgyarmaton elérhetőek még az alábbi közzolgáltatások:

- Gyámhivatal
- Építésügyi szolgáltatási pont
- Okmányiroda
- Polgármesteri hivatal

Ez, a lakosság igényeinek megfelelő szinten és mértékben működik. A közzolgáltatások „következő szintje” Szeghalomban, a járási központban elérhető, a „magasabb szintű” ügyintézés pedig Békéscsabán.

A város szociális ellátásáról a Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény gondoskodik. Ez a következő feladatokat látja el:

- családsegítés
- gyermekjóléti ellátás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- nappali ellátás

- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A településen működik továbbá az Idősek Szociális Otthona, mely megyei szintről fogad gondozásra szorulókat.

A Füzesgyarmati Önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a sporttevékenységek fejlesztését a városban, ennek megfelelően 2009-ben elfogadták Füzesgyarmat Város Sportfejlesztési Koncepcióját. Ennek főbb célkitűzései a következők:

- óvodai sport fejlesztése
- iskolai testnevelés
- gyógytestnevelés, fogyatékkal élők sportja
- versenysport
- utánpótlás-nevelés
- szabadidősport

Az Önkormányzat tulajdonában van a Városi Sportcsarnok, a Városi Sporttelep, a Kastélypark Fürdő uszoda és tanmedence és a Téglagyári bányatavak sportlétesítmények. Ezekon kívül helyben üzemel a Lovas pálya és a Koronglövő pálya. A város sport iránti szeretetét, szükségletét támasztja alá, hogy 10 sportegyesület is működik a településen.

Füzesgyarmaton a Hegyesi János Könyvtár és Közművelődési Intézmény 60 fős befogadóképességével működik.

A régi Művelődési Ház helyén a Türr István Képző- és Kutató Intézet épít Községi Központot, mely a munkaerőpiaci integráció elősegítése érdekében kistérségi oktatási központként fog működni. Az épületet az önkormányzat ingyenesen igénybe veheti rendezvények, kulturális programok lebonyolítására.

A városban éves szinten több nagyobb létszámot vonzó esemény is megszervezésre kerül, például a Füzesgyarmati Gazda- és Vadásznapiak, vagy a Füzes Fesztivál.

A város közbiztonsága jó, erről a 4 fős KMB iroda, a közterület felügyelő és a polgárőrség gondoskodik.

8. Pályázati háttér

A város önkormányzata a közelmúltban az alábbi támogatásokban részesült:

1. A Kossuth utcai buszvárók felújítása (2008)

- tartalma: A Strandfürdő előtti 2 db buszöböl felújítása és 2 db buszváró építése.
- hatása: a közösségi közlekedés használóinak növekedése
- megvalósítás időpontja: 2008.11.15.
- a projekt összköltsége: 4.326.600 Ft
- azonosítószám: LEKI/2008/4009

2. *Füzesgyarmat Kastélypark Fürdő Motel korszerűsítése, akadálymentesítése (2008)*

- tartalma: A már meglévő motel korszerűsítése, az épület földszinti részén akadálymentesített szoba, előadóterem, lépcsőfeljáró, mosdó kialakítása.
- hatása: szálláshelyet igénybevevők száma nő, ezáltal az idegenforgalmi adó bevétele is nő
- megvalósítás időpontja: 2008.09.20.
- a projekt összköltsége: 30.000.000 Ft
- azonosítószám: LEKI/2008/4010

3. *Kastélypark Fürdő strandröplabda pálya felújítása (2009)*

- tartalma: A strandfürdő területén található röplabdapálya méretének szabványosítása.
- hatása: szabványoknak megfelelő strandröplabda-pálya, illetve hozzá tartozó eszközök beszerzése
- megvalósítás időpontja: 2009.
- a projekt összköltsége: 1.200.000 Ft
- azonosítószám: SPO-SIF-08-08-05-7

4. *Informatikai technológia fejlesztése Füzesgyarmaton (2009)*

- tartalma: Az iskolának és a Pedagógiai Szakszolgálatnak került beszerzésre eszköz.
- hatása: gyermekek IC képességének fejlesztése, hatékonyabb iskolai oktatás
- megvalósítás időpontja: 2009.
- azonosítószám: TIOP-1.1.1/07/1

5. *16-17 személyes minibusz beszerzése önkormányzati humán infrastruktúra fejlesztéshez (2009)*

- megvalósítás időpontja: 2009.08.24.

- projekt összköltsége: 8.843.700 Ft
- azonosítószám: DARFT-LEKI 2009

6. *A Macskási ipartelephez vezető külterületi út felújítása (2010)*

- tartalma: 0741-0743 hrsz. külterületi út felújítása
- hatása: kényelmesebb, biztonságosabb forgalom; vállalkozások versenyképességének javítása
- megvalósítás időpontja: 2010.03.05.
- projekt összköltsége: 23.710.174 Ft
- azonosítószám: DARFT-TEKI 2009

7. *Lurkófalva óvodai nevelési program továbbfejlesztése a kibővített korszerűsített füzesgyarmati óvodában (2010)*

- tartalma: A 100 férőhelyes óvoda 200 férőhelyesre bővítése, csoportszobák felújítása, új foglalkoztatók, öltöző, vizesblokk építése. Ezen kívül a szükséges eszközök beszerzése.
- hatása: A népességmegtartó képesség javítása, hatékonyabb óvodai nevelés.
- megvalósítás időpontja: 2010.10.31.
- projekt összköltsége: 199.885.989 Ft
- azonosítószám: DAOP-4.2.1/2f-2009-0028

8. *Füzesgyarmat város szennyvíz csatornázása és szennyvíz tisztító telep bővítése (2011)*

- tartalma: megépítendő csatorna hossza: 36,9 km, tisztítótelep bővítése 600 m³-re
- hatása: csökken a felszíni és felszín alatti vizek szennyezése, csökken a környezeti terhelés, megszűnik a belvíz veszélyeztetettség
- megvalósítás időpontja: 2011-2013
- projekt összköltsége: 2.200.822.400 Ft
- azonosítószám: KEOP

9. *Egészségügyi Központ felújítása és akadálymentesítése (2010)*

- tartalma: az Egészségügyi központban kialakításra került a csecsemőrendelő, iroda, váróhelyiség, felújításra kerülnek a padlóburkolat, nyílászárók, az épület

új tetőhéjazatot kap, kiépítésre kerül a betegirányító rendszer, teljeskörű akadálymentesítés valósul meg.

- hatása: korszerűbb egészségügyi alapellátás
- megvalósítás időpontja: 2010.06.30.
- projekt összköltsége: 44.101.839 Ft
- azonosítószám: DAOP-2007-4.1.1

10. Kerékpárút kapcsolat kiépítése Szeghalom és Füzesgyarmat között

- tartalma: 7,7 km kerékpárút építése
- hatása: biztonságos kerékpáros közlekedés
- megvalósítás időpontja: 2010.11.16.
- projekt összköltsége: 284.500.000 Ft
- azonosítószám: DAOP-3.1.2

11. Baross-Klapka utcai összekötő-gyűjtőút építése

- tartalma: út építése
- hatása: közlekedés fejlesztése
- megvalósítás időpontja: 2012.05.24.
- projekt összköltsége: 217.000.000 Ft
- azonosítószám: DAOP-3.1.1/B-09-2009-0011

12. Füzesgyarmati Ipari park Kft Inkubátorházának fejlesztése (2013)

- tartalma: 72 x 24 m-es ipari csarnok vasbeton pillérvázzal, acél rácsostartóval, hőszigetelt szendvicspanel térelhatárolással, a fejpület részen hagyományos téglafalazattal készült iroda-szociális résszel, kapcsolódó út- és térburkolattal, megújuló energia hasznosítással, eszközbeszerzéssel
- hatása: gazdaságfejlesztés, vállalkozások ösztönzése
- megvalósítás időpontja: 2014.03.31.
- projekt összköltsége: 199.226.850 Ft
- azonosítószám: DAOP-1.1.1/AC-11-2012-0024

13. Vállalkozás-erősítő Program a Körös- Sárréten, valamint Bors és Térségében (2013)

- tartalma: rendezvények szervezése, ahol találkozhattak a borsi, a füzesgyarmati, illetve a nagyváradai vállalkozók

- hatása: gazdaságfejlesztés, vállalkozások ösztönzése, Füzesgyarmat határon túli népszerűsítése
- megvalósítás időpontja: 2013.07.
- azonosítószám: HURO/1001/300

14. Szociális városrehabilitáció Füzesgyarmaton (2013)

- tartalma: A város Nagygyep és Sársziget részeinek fejlesztése, ezen belül épületek felújítása, játszóterek kialakítása, útépités, szolgáltatás fejlesztés, szociális képzések és programok biztosítása.
- hatása: minőségi élet feltételeinek megteremtése
- megvalósítása folyamatban van, tervezett befejezés: 2015.06.30.
- projekt összköltsége: 267.777.070 Ft
- azonosítószám: DAOP-5.1.1-12-2013-0003

III. SWOT elemzés

A helyzetfeltárás részben kifejtettek alapján elkészítettük a város SWOT-elemzését. A település céljainak meghatározásához összegyűjtöttük Füzesgyarmat erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és a fejlődést akadályozó veszélyeket is.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hagyományokkal rendelkező, múltjára méltán büszke település ➤ városi rang elnyerése ➤ alacsony bűnözési mutatók ➤ „Sárrét Gyöngye” gyógyvíz és termálvíz ➤ gyógyvízre alapuló idegenforgalom ➤ aktív, erős civil szervezetek ➤ nagy jelentőséggel bíró rendezvények ➤ igény a kultúra ápolására ➤ országos jelentőségű műemlékek, természetvédelmi értékek ➤ jelentős vadászterület 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ a fiatalok nem látnak perspektívát a településen ➤ magas az elvándorlás ➤ nincs kialakított, komplex tájgazdálkodási szemlélet ➤ kevés fejlődésre képes kis- és középvállalkozás a termelő szektorban ➤ szakképzettség szintje alacsony ➤ mezőgazdasági termékek feldolgozatlan értékesítése ➤ kihasználatlan megújuló energia hasznosítás

<ul style="list-style-type: none"> ➤ horgásztavak ➤ állattenyésztő nagygazdaságok ➤ szakértelemmel rendelkező termelők ➤ modern szántóföldi gazdálkodás ➤ sok főt foglalkoztató nagyvállalatok ➤ potenciális munkaerő ➤ a lakosság korösszetételében kedvező az aktív korúak száma ➤ jó adottságú ipari terület ➤ viszonylag friss városfejlesztési stratégia ➤ több nyertes pályázat, megvalósított fejlesztés ➤ a környezeti terhelés alacsony, a természeti környezet állapota megfelelő ➤ hulladéklerakó működik, szelektív hulladékgyűjtés aktív ➤ kistérség turisztikai központja ➤ alapfokú oktatási és nevelési intézmények új vagy újszerű épületben ➤ jól működő szociális szolgáltatások 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ a lakónépesség száma csökken ➤ a gyermekek száma csökken ➤ magas a munkanélküliség ➤ szegregációval veszélyeztetett területek ➤ belterületi közparkok, zöldfelületek aránya alacsony ➤ a Hotel Gara és a Kastélypark Fürdő fejlesztésre szorul ➤ kedvezőtlen közlekedés-földrajzi helyzet ➤ rossz minőségű közutak ➤ a város nehezen megközelíthető
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ➤ turisztikai központi szerepkör erősítése ➤ civil szervezetek aktivitásának növelése ➤ komplex tájgazdálkodási szemlélet kialakítása ➤ megújuló energiaforrások kihasználása ➤ termásvíz egyéb lehetőségeinek kihasználása, pl. energiatermelés ➤ energiaklaszter létrehozása ➤ szabad vállalkozási övezet ➤ mezőgazdasági adottságok kihasználása, termelés és feldolgozás fejlesztése ➤ biogáz erőmű létesítésével 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ régiók határán fekvő peremhelyzetű település ➤ jogszabályi háttér változása ➤ elvándorlás tovább nő ➤ kevés munkalehetőség ➤ mezőgazdasági termelők kiszolgáltatott helyzete ➤ fürdőfejlesztés jelentős tőkebefektetéssel jár, mely csak támogatással valósulhat meg ➤ rögzül a perifériás helyzet, ha a közlekedés feltételei nem javulnak

<p>újrahasznosítás</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kereskedelmi szálláshelyek minőségének fejlesztése ➤ sportturizmus támogatása, fejlesztése ➤ a déli M40-es autópálya tervezett nyomvonala viszonylag közel húzódik a várostól, a lehajtó a város felé a megközelíthetőséget jelentősen javítaná 	
--	--

IV. Fejlesztési program

9. Célrendszer

A Helyzetfeltárás és SWOT-elemzés fejezetekben feltárt problémák, lehetőségek kezelésére meghatározásra kerülnek Füzesgyarmat hosszú és középtávú céljai.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában meghatározásra került Füzesgyarmat város átfogó célja, miszerint a város lakói számára minőségi életfeltételek biztosítását, a lakosság igényeit és szükségleteit figyelembe vevő társadalmi és gazdasági fejlesztések megvalósításán keresztül szeretnék elérni.

Ezen kívül további átfogó cél, hogy a város megőrizze egyedi arculatát, hagyományaira építve bővítse városi funkcióit, a lakosság életkörülményei javuljanak. Mindehhez biztonságos és egészséges városi környezet álljon rendelkezésükre.

A gazdasági program helyzetelemzéséből levezetve, összhangban az Integrált Városfejlesztési Stratégiával, Füzesgyarmat középtávú fejlődése érdekében a következő célok kerültek meghatározásra.

1. A gazdaság fejlődése, munkahelyteremtés
2. Minőségi élet feltételeinek javítása, „élhetőbb” város
3. Turisztikai attrakciók, kulturális örökségek védelme, fejlesztése
4. Energetikai korszerűsítések, megújuló energia használatának kibővítése

1. középtávú cél: A gazdaság fejlődése, munkahelyteremtés

A település gazdasága fejlesztésének legfontosabb célja a helyi munkaerő foglalkoztatási feltételeinek megteremtése. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a város népességmegtartó ereje növekedjen, valamint a település mikrotérségében élők számára is vonzóvá váljon.

Ezen cél elérése érdekében a helyi vállalkozások megerősítése fontos feladat.

A cél elérése érdekében segíteni szükséges a kis- és középvállalkozások letelepedését, ehhez az ipari parki terület fejlesztésére, inkubátorház létrehozására van szükség.

A foglalkoztatás növekedése és a jövedelemnövekedés érdekében a város a jó adottságait kihasználva, támogatni kell a helyi mezőgazdaság feldolgozóiparban történő részvételét.

Füzesgyarmatnak a megújuló energiaforrások kihasználására szintén jó adottságai vannak, a város célja ezek kihasználása, fejlesztése is. Ezáltal a foglalkoztatás nőni fog, a város energiatartóssága pedig csökken.

2. középtávú cél: Minőségi élet feltételeinek javítása, „élhetőbb” város

A városban élők életminőségének fejlesztése érdekében elsősorban az infrastruktúrát kell fejleszteni. Ennek érdekében cél a rosszabb minőségű utak felújítása, a közszolgáltatások minőségének javítása, a helyi közlekedési infrastruktúra feltételeinek biztosítása. Emellett szükséges az oktatási, kulturális, gazdasági, szolgáltatói szféra támogatása is.

A város lehetőségeinek kihasználásával cél a zöldfelületek növelése, parkok, játszóterek kialakítása, fejlesztése, közösségi térré alakítása. A történelmi városkép megőrzése fontos cél, a városi lét előnyeinek erősítése mellett.

Ezen középtávú célok megvalósításával nő a társadalmi kohézió, erősödik a városlakók identitás-tudata.

3. középtávú cél: Turisztikai attrakciók, kulturális örökségek védelme, fejlesztése

A város turisztikai szempontból nagy jelentőséggel bír a kistérség és a megye szintjén is. Ez köszönhető a gyógy- és wellness-turizmus, a lovas- és vadászturizmus területén elfoglalt szerepének, kiemelkedő adottságainak. Így a város turisztikai fejlesztése rendkívül fontos cél.

A gyógyfürdő fejlesztése kiemelten kezelendő, hiszen az hozzájárul a helyi szolgáltató szektor fellendüléseéhez, a szálláshelyek minőségivé tételéhez is. Az egyik legfontosabb elérendő cél a helyi turisztika idényjellegének megszüntetése. A turizmust segítő infrastruktúra modernizálása által tovább nő a városba érkezők szemében a település vonzereje.

A nagy divatnak számító lovasturizmus, valamint az elsősorban tehetősebb rétegeket vonzó hobbi vadászat megerősítése is prioritást kell, hogy élvezzen a településen. Hiszen ezek fejlesztése szintén „magával húzza” a szolgáltató szektor fellendülését is a városban.

4. középtávú cél: Energetikai korszerűsítések, megújuló energia használatának kibővítése

A városközpont intézményeinek energetikai korszerűsítése Füzesgyarmat középtávú célkitűzéseinek egyike, hiszen ezáltal csökkenthetők a kiadások, növelhető a hatékonyság és az energia megtakarítása. A környezetkímélés és az energiafüggettség csökkentése is cél.

A településnek jó adottságai vannak a megújuló energia hasznosításához, hiszen a szél- és napenergia, valamint a termálvíz is jelen vannak a városban, mint legfőbb megújuló energiahordozók.

A városban több mezőgazdasági üzem is működik, az itt keletkező melléktermék hasznosítása is nagy lehetőség a városnak.

Az önkormányzat alapító tagja azon klaszternek, mely a környezetgazdálkodás, hulladékgazdálkodás, megújuló energia hasznosítás és környezetvédelem területén tevékenykedik, mely egyértelműen alátámasztja jelen középtávú cél megvalósítása iránti önkormányzati elköteleződést.

A középtávra készült Integrált Városfejlesztési Stratégia kijelölte a középtávú célokkal leginkább érintett városrészeket is:

1. akcióterület: Városközponti rész
2. akcióterület: Strandövezet (turisztika és rekreáció)
3. akcióterület: Sársziget és Nagygyep (lakófunkció és humán szolgáltatás)
4. akcióterület: Külterületek (gazdaságfejlesztés)

A középtávú célokon belül meghatározásra kerültek egyes részcélok, beavatkozási tématerületek is, ezek a következők:

1. A gazdaság fejlődése, munkahelyteremtés

1.1 Inkubátorház építése

Indokoltsága: A vállalkozások letelepedését segítő szolgáltatás, induló vállalkozások támogatása.

1.2 Élelmiszerfeldolgozó üzemek, húszem létesítése

Indokoltsága: A jelentős mezőgazdasági tevékenységgel rendelkező város termékeinek feldolgozása, értékesítése.

1.3 Állattenyésztés fejlesztése

Indokoltsága: Jó adottságú legelők, szántóföldek és magas szintű állattenyésztési tapasztalat kiaknázása.

1.4. Infrastruktúra fejlesztése

Indokoltsága: Utak nem megfelelő állapota, mely a potenciális befektetésekre is hatással van.

2. Minőségi élet feltételeinek javítása, „élhetőbb” város

2.1. Közösségi tér kialakítása a városközpontban

Indokoltsága: A közösség összetartó erejének kiaknázása; a város lakóinak összefogása; kikapcsolódási, szórakozási lehetőség biztosítása.

2.2. Sportlétesítmények fejlesztése

Indokoltsága: A kikapcsolódási lehetőségek fejlesztése, az egészséges életmódra való ösztönzés megvalósítása.

2.3. Alapellátások bővítése

Indokoltsága: A szociálisan rászorulóknak mind teljesebb körű ellátása, a hátrányos helyzetűek igényeinek figyelembe vétele.

2.4. Infrastruktúra, közlekedés fejlesztése

Indokoltsága: A közösségi közlekedés modernizálása, a könnyebb és gyorsabb megközelítés elősegítése.

2.5. Modern park és játszótér kialakítása

Indokoltsága: A kikapcsolódási lehetőségek, közösség formáló erő fejlesztése.

3. Turisztikai attrakciók, kulturális örökségek védelme, fejlesztése

3.1. Gyógyvízzel kapcsolatos szolgáltatások fejlesztése, innovatív egészségturizmus

Indokoltsága: A város legjelentősebb vonzerejének fejlesztése, még vonzóbbá tétele.

3.2. Szálláshelyek fejlesztése

Indokoltsága: Kevés, fejlesztésre szoruló szálláshely, nem kielégítő számú kategóriában. A magánszálláshelyek (faházak, kemping) fejlesztése is a tervek között szerepel.

3.3. Tórehabilitáció

Indokoltsága: Természetvédelmi célú örökségmegőrzés, illetve turisztikai attrakció, mint vonzerő fejlesztése.

4. Energetikai korszerűsítések, megújuló energia használatának kibővítése

4.1. Középiletek energetikai hatékonyságának növelése

Indokoltsága: Magas energiaköltségek, hosszú távú befektetés egy környezetkímélő módszerbe.

4.2. Biogáz üzem létesítése

Indokoltsága: Alternatív energiaforrás létrehozása, állattenyésztés melléktermékeinek hasznosítása.

4.3. Solarmező kialakítása

Indokoltsága: Modern, energiatakarékos, környezetkímélő energiaellátás biztosítása.

10. Kapcsolódás Békés Megye Területfejlesztési Programjához

A megye területfejlesztéséről szóló koncepciójában és programjában szerepel Békés megye jövőképe, mely szerint 2030-ra el kell érni, hogy a megye értékeinek megtartásával, alkotó-, innovatív megújításával Magyarország élelmiszergazdaságának motorja, fenntartható mintatérsege, a hazai megújuló agrárium szervező ereje legyen.

Békés megye fejlesztésének átfogó célja 2020-ig a megyében élők életkörülményeinek javítása, a megye fenntartható gazdasági és társadalmi viszonyainak megteremtése, a foglalkoztatás javítása.

A fejlesztési program stratégiai célként az alábbiakat tűzte ki:

- Értékalapú gazdaságfejlesztés.
- Térségspecifikus brandek fejlesztése
- Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális helyzetű térségei között.
- Természeti és épített értékek óvása, alkotó innovatív tovább-fejlesztése

Ezekhez kapcsolódóan Füzesgyarmat kiemelt céljai között szerepel, Békés megye legfőbb fejlesztési céljaival összhangban a

- munkanélküliségi ráta csökkenése,
- szakképzés hatékonyságának javítása,
- megye elérhetőségének javítása,
- foglalkoztatás javítása,
- képzettség javítása,
- gasztroturizmus fejlesztése,
- helyi gazdaságfejlesztés,
- szegénység és társadalmi kirekesztettség által veszélyeztetettek arányának csökkentése,
- elérhetőség javítása,
- perifériális helyzetű térségek megtartó erejének megteremtése,
- közösség építés,
- helyi piacok működtetése,
- energiafelhasználás hatékonyságának javítása,
- energiafogyasztás csökkentése,
- megújuló energia felhasználási arányának növelése,
- ökológiai funkciójú területek arányának megtartása.

A megyei fejlesztési programban is szereplő, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban részletezett célrendszerrel összhangban lettek meghatározva a város középtávú elképzelései, melyek az alábbiak:

- az infrastruktúra fejlesztése: a megközelíthetőség és a logisztikai feltételek javításával, térségi kohézió erősítésével, minőségi környezet kialakítása mellett,
- gazdaság- és vidékfejlesztés: munkahelyteremtés ösztönzésével a hozzáadott érték növelése, hungarikumok támogatása, környezetkímélő energiatermelés, valamint az öko-, horgász-, vadász-, kerékpár- és egészségturizmus fejlesztése,
- társadalmi megújulás: a szakképzés gazdasági igényekhez alakításával, a civil együttműködések erősítésével és a helyi kulturális értékek megőrzésével,
- környezeti fenntarthatóság segítése az épített és természeti környezet védelme, a környezetbarát hulladékgazdálkodás, újrahasznosítás fejlesztése és a megújuló energiákra épülő termelés és fogyasztás támogatása által,

- határon átnyúló együttműködések segítése a gazdaságfejlesztés támogatásával, együttműködési programok szervezésével és helyi termékekre épülő piac beindításával,

Békés megye fejlesztési programjában a célok elérése érdekében három prioritás került kialakításra:

1. gazdasági struktúra megújítása,
2. megye térszerkezetének továbbfejlesztése,
3. fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése.

Füzesgyarmat városának fejlesztési irányvonalai is egybeesnek ezen prioritásokkal, különös tekintettel a következőkben részletezettek szerint.

A gazdasági struktúra megújítása prioritás keretében meghatározott érték alapú élelmiszer-gazdaság fejlesztése célhoz kötődően Füzesgyarmat Város Önkormányzata több konkrét fejlesztési irányt is megjelölt, melyek – többek közt - piactér kialakítására, sertéstelep létesítésére valamint húszüzem üzemeltetésére, irányulnak.

A megyei fejlesztési tervek között ide kötődően szerepel a komplex agrár vezértermék és hálózatok fejlesztése; „Békés megyei termék” márka, minőségbiztosítás, stb. létrehozása; a mezőgazdaság növekedési pályára helyezése; a megye feldolgozóiparának fejlesztése is.

A megye térszerkezetének továbbfejlesztése prioritás alatt részletezettek szerinti cél, mint a közúti és vasúti elérhetőség javítása kiemelt jelentőségű a város szempontjából. Ehhez kapcsolódóan utak aszfaltozását, átépítését tervezi az Önkormányzat.

A fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése prioritás keretében az alternatív energiaforrások hasznosítását kiemelt célként kezeli Füzesgyarmat is, mivel biogázüzem és solarmező létrehozását is tervezik. A prioritáson belül a személyi és a települési szolgáltatások fejlesztése is hangsúlyos pillérek, nemcsak a megye, hanem a város fejlesztésében is. Ezen belül tervezik megvalósítani a városközpont fejlesztését, közösségi térré alakítását; a sporttelep, a hivatal, az iskola és a ravatalozó felújítását. A települési szolgáltatásokon belül – többek közt - autómosó és benzinkút építését, diófeldolgozó üzem és inkubátorház létesítését; valamint a Kastélypark Fürdő és a Hotel Gara fejlesztését tervezik megvalósítani.

Békés megye területfejlesztési koncepciója és programja tartalmaz összegzést, amely bemutatja, hogy a megye járásainak településén melyek a fő fejlesztési célok, Füzesgyarmatnál a következők kerültek megjelölésre:

- helyi termékfejlesztés,
- elérhetőség javítása,
- ökológiai funkciójú helyek megtartása,
- innovatív egészségturizmus,
- foglalkoztatás javítása.

A városban is érvényes az az elv, melyet a megyei programban meghatároztak, miszerint kiemelt cél a foglalkoztatás növelése a munkahelyteremtéssel, valamint a gazdasági teljesítmények bővítése a magas hozzáadott értékű iparágak ösztönzésével. Az ágazati elemzések alapján a fő irányoknak a kmezőgazdaságra, az élelmiszeriparra és a turizmusra kell irányulniuk.

11. Forrástérkép

Ebben a fejezetben kerülnek bemutatásra azok a projektek, melyek hozzájárulnak Füzesgyarmat város fejlődéséhez, megoldást jelenthetnek a település főbb problémáira.

Az egyes projektekhez forrástérkép is készült, illetve részletezzük, hogy hogyan kapcsolódnak a megyei programhoz, valamint, hogy milyen forrásigénnyel rendelkeznek és milyen várható indikátorokkal számolhatunk az egyes fejlesztések esetében.

1. Projekt (csomag)	Kis léptékű települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztés
Projekt (csomag) célja	<i>Ady-Toldi-Vörösmarty M. utcák aszfaltozása</i>
Projekt (csomag) indoklása	Az út minőségének rossz állapota.
Projekt (csomag) tartalma	A város belterületén elhelyezkedő három összefüggő utca (Ady E-; Toldi-; Vörösmarty utca) meglévő burkolatának megerősítésével, valamint szélesítésével az itt folyó forgalom jelentősen biztonságosabbá válik majd mind a kerékpárosok, mind a személygépkocsikkal közlekedők számára. A burkolat felújítása mellett a meglévő ivóvízhálózat is korszerűsítésre kerül, mely javítja a víz minőségét, és biztonságosabbá teszi a már előregedett hálózatot.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	150.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
Indikátorok	Felújított utak hossza

	Napi átlagos forgalom növekedése
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015-2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél az elérhetőség javítása, az infrastruktúra fejlesztése.

2. Projekt (csomag)	4-5 számjegyű utak, önkormányzati utak, és üzleti infrastruktúrához kapcsolódó kerítésen kívüli utak fejlesztése
Projekt (csomag) célja	<i>4206. j. út Füzesgyarmat átkelési szakaszán, az Arany J.- Petőfi u. kereszteződésében lévő ív korrekciója</i>
Projekt (csomag) indoklása	Ez az ív jelenlegi állapotában nem felel meg a szabványnak, több baleset okozójává vált. A tervekben szereplő útszakaszok (Bucsa és Biharnagybajom felé) is felújításra szorulnak.
Projekt (csomag) tartalma	Az Arany J. – Petőfi u. kereszteződésében lévő R=21 m kis sugarú ív átépítése. Az önkormányzat megvásárolta a 249/1 helyrajzi számú ingatlant, mely felhasználható az építkezésre. Erről a beruházásról engedélyes szintű terv is készült. A hosszú távú tervek között szerepel a Füzesgyarmat-Bucsa teljes útszakasz, illetve a Füzesgyarmat-Biharnagybajom közti útszakasz felújítása is.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata Magyar Közút Zrt.
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata Magyar Közút Zrt.
Forrásigény (HUF)	40.000.000 Ft (ív korrekciója), 2.500.000.000 Ft (Füzesgyarmat-Bucsa), 800.000.000 Ft (Füzesgyarmat-Biharnagybajom)
Finanszírozás forrása	TOP 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
Indikátorok	Felújított út hossza Átlagos Napi Forgalom növekedés
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél az elérhetőség javítása, az infrastruktúra fejlesztése.

3. Projekt (csomag)	Együttműködésen alapuló, a helyi, térségi gazdaságok fejlődését támogató programok és a kapcsolódó beruházások, fejlesztések támogatása
Projekt (csomag) célja	<i>Piactér kialakítása</i>
Projekt (csomag) indoklása	Az önkormányzati tulajdonú volt Japán Múzeumot Gyarmati Nonprofit Gazdasági Egyesületi Szövetkezet kívánja hasznosítani. Az épület így egységes

	komplexumként, értékesítési és bemutató helyként, a helyi lakosok és a turisták által is kedvelt látogató központ lehet.
Projekt (csomag) tartalma	<p>Az épületen belül kialakításra kerülne egy értékesítési pont, ahol a helyi termékek, és az önkormányzat által előállított termékek kerülnének értékesítésre (lekvárok, mézek, fűszerek, aszalványok, kézműves csokik, kézműves szappanok, ajándéktárgyak)</p> <p>Az épületen belül termékkóstolókat és rendszeresen szervezett bemutatókat tartana a szövetkezet.</p> <p>A hátsó traktus folyosóján adna helyet a jelenleg is termelt fűszer és gyógynövények szárításának, csomagolásának és raktározásának.</p> <p>A korábbi Japánkertben a fűszernövények számára adna helyet, ahol aroma terápiais séták, gyógynövény ismereti és életmód séták, teakóstolók megtartása történhetne.</p>
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata Gyarmati Nonprofit Gazdasági Egyesülési Szövetkezet
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata Gyarmati Nonprofit Gazdasági Egyesülési Szövetkezet
Forrásigény (HUF)	80.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	VP 19.2. Helyi gazdaság megerősítése
Indikátorok	Új munkahelyek létesítése 2 fő Felújított épület nettó alapterülete
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél a helyi gazdaságfejlesztés, a helyi piacok működtetése, a vidékfejlesztés.

4. Projekt (csomag)	Térségi szintű integrált, foglalkoztatás-bővítési célú gazdaságfejlesztés
Projekt (csomag) célja	<i>Inkubátorház építése Füzesgyarmaton.</i>
Projekt (csomag) indoklása	A tervekben szerepel egy 3000 m ² -es új csarnok építése. A fémváz szerkezetes épülethez megfelelő számú parkoló, porta és úthálózat is létesülne.
Projekt (csomag) tartalma	Az önkormányzat területvásárlással a külterület 0416/56 hrsz-on építené fel a tervezett inkubátorházat. A fémváz szerkezetes épülethez megfelelő számú parkoló, porta és úthálózat is létesülne. A telek belső közművesítése is megvalósul.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	450.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése
Indikátorok	Csarnok nettó alapterülete Parkolók száma

	Új munkahelyek létesítése
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjának a céljai között is megtalálható a helyi gazdaság fejlesztése.

5. Projekt (csomag)	Az aktív és egészséges élethez kapcsolódó közösségi infrastruktúrafejlesztés a kulturális és természeti értékek megóvásával – Egyéb közösségi terek fejlesztése
Projekt (csomag) célja	<i>Füzesgyarmat városközpontjában park, sétány és közösségi tér kialakítása</i>
Projekt (csomag) indoklása	Füzesgyarmat Város település központjában a Városháza mögötti terület a Nagy-Ér vonulatáig beépítetlen terület.
Projekt (csomag) tartalma	Önkormányzatunk erre a területre parkolókat tenispályákat, kézilabdapályát, sétálóutat, sétányok, játszótér, másfőfalat, szabadidő parkot kívánunk kialakítani. Erről tanulmányterv is készült.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	250.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Megtartott munkahelyek száma (db)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015-2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei programban is szerepel a közösség építés és az infrastruktúra fejlesztése.

6. Projekt (csomag)	Önkormányzati intézmények energiahatékonyságának növelése.
Projekt (csomag) célja	<i>Polgármesteri hivatal és a Központi Általános Iskola felújítása</i>
Projekt (csomag) indoklása	A két intézmény energetikai hatékonyságát kívánjuk növelni.
Projekt (csomag) tartalma	Ehhez a nyílászáró cserével a falazatok és a padlás hőszigetelésével, az épületek gépészeti felújításával. A komplex energiahatékonysági beruházás hatására csökken az önkormányzat energia fogyasztása. A polgármesteri hivatalban jelenleg is zajlik az épület napelemmel történő felszerelése.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata

Forrásigény (HUF)	320.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
Indikátorok	Felújított épületek nettó alapterülete Önkormányzat által elhasznált gáz mennyisége:
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél a környezeti fenntarthatóság segítése, valamint a megújuló energia felhasználási arányának növelése, az energiafelhasználás hatékonyságának javítása.

7. Projekt (csomag)	Alacsony szén-dioxid kibocsátást célzó stratégiák támogatása
Projekt (csomag) célja	<i>Solarmező létesítése</i>
Projekt (csomag) indoklása	Füzesgyarmaton a Csák Tanyán lévő iparterületeken 450 kW teljesítményű naperőmű létrehozása.
Projekt (csomag) tartalma	Az erőmű segítségével az önkormányzati intézmények részére elegendő mennyiségű villamos energiát termelünk. A projekt eredményeként az önkormányzat a villamos energia igényét jelentősen lecsökkentené.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	400.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
Indikátorok	Megtermelt villamos energia mennyisége Önkormányzat által elhasznált villamos energia mennyisége
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015-2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél a környezeti fenntarthatóság segítése, valamint a megújuló energia felhasználási arányának növelése, az energiafelhasználás hatékonyságának javítása.

8. Projekt (csomag)	<i>Ipari területekhez tartozó közműfejlesztés</i>
Projekt (csomag) célja	A projekt keretében a Csák tanya és a Garai tér környéke is fejlesztésre kerülne.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	200.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése
Indikátorok	Fejlesztett ipari területek nagysága (m ²)

	Fejlesztéssel érintett gazdasági szervezetek száma (db)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei programban is megtalálható a helyi gazdaságfejlesztés és az infrastruktúra fejlesztése.

9. Projekt (csomag)	<i>Elkerülő út építése Füzesgyarmaton</i>
Projekt (csomag) célja	A város megközelíthetőségének javítása, ezáltal a gazdaság fellendítése.
Projekt (csomag) indoklása	Füzesgyarmat rossz megközelíthetősége, leromlott minőségű utak miatt.
Projekt (csomag) tartalma	Elkerülő út építése Füzesgyarmaton
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	2.000.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
Indikátorok	Új utak hossza (km) Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél az elérhetőség javítása, az infrastruktúra fejlesztése.

10. Projekt (csomag)	<i>Buszmegállók felújítása</i>
Projekt (csomag) célja	A közlekedés fejlesztése.
Projekt (csomag) indoklása	A buszmegállók jelenlegi állapota.
Projekt (csomag) tartalma	A közösségi közlekedést szolgáló buszmegállók felújítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	10.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés HURO Határon átnyúló tömegközlekedési szolgáltatások fejlesztése (kiegészítő jelleggel)
Indikátorok	Felújított buszmegállók száma (db) Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015-2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési	A megyei program is tartalmazza az infrastruktúra fejlesztését.

Koncepcióhoz és Programhoz	
-----------------------------------	--

11. Projekt (csomag)	<i>Belterületi kerékpárhálózat fejlesztése (Mátyás utca, Széchenyi utca)</i>
Projekt (csomag) célja	A közlekedés fejlesztése.
Projekt (csomag) indoklása	Kerékpárutak bővítése iránti igény, tekintettel arra, hogy sokan választják ezt a fajta közlekedési módot a városban.
Projekt (csomag) tartalma	A közlekedést szolgáló kerékpárutak fejlesztése.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	60.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
Indikátorok	Fejlesztett kerékpárút hossza (km) Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015-2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél az elérhetőség javítása, az infrastruktúra fejlesztése.

12. Projekt (csomag)	<i>Napközi konyha felújítása, akadálymentesítése</i>
Projekt (csomag) indoklása	A konyha épületének rossz állapota.
Projekt (csomag) tartalma	Az épület külső, belső felújítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	20.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 4.2 A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított épület nagysága (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz és Programhoz	A megyei programban is szerepel a közösség építés és az infrastruktúra fejlesztése.

13. Projekt (csomag)	<i>Priolízis üzem létrehozása</i>
Projekt (csomag) tartalma	A Széchenyi István Tudományegyetemmel együttműködve egy priolízis tesztüzem létesítése, ahol az egyes hulladékfajták hőbontását, kapott eredmények összehasonlítását, a végtermék minták analitikai

	elemzését végeznék. A hőbontásból keletkezett energiát egyes vállalkozások hasznosítanák.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata Széchenyi István Tudományegyetem
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata Széchenyi István Tudományegyetem
Forrásigény (HUF)	150.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	
Indikátorok	Új épület nagysága (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2017-2019
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél a környezeti fenntarthatóság segítése, valamint a megújuló energia felhasználási arányának növelése, az energiafelhasználás hatékonyságának javítása

14. Projekt (csomag)	<i>Békés Megyei Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrum bővítése</i>
Projekt (csomag) tartalma	Az épület bővítése 290 m ² -rel, akadálymentes fürdővel, női és férfi wc-vel, nemenkénti fürdővel, fürdetőkkel, kazánházzal, közlekedő helyiségekkel és 4 db 30 m ² -es szobával.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	80.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 4.2 A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
Indikátorok	Bővített épület nagysága (m ²) Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2017
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz és Programhoz	A megyei programban is szerepel a közösség építés és az infrastruktúra fejlesztése.

15. Projekt (csomag)	<i>Termálkút hasznosítása</i>
Projekt (csomag) tartalma	A városközpontban lévő termálkút hasznosítása valósulna meg energiatermelés, fűtés céljára.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	800.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
Indikátorok	Hasznosított megújuló energia mennyisége

	Fejlesztéssel érintett lakosság száma
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél a környezeti fenntarthatóság segítése, valamint a megújuló energia felhasználási arányának növelése, az energiafelhasználás hatékonyságának javítása

16. Projekt (csomag)	<i>Tájház felújítása</i>
Projekt (csomag) célja	A településkép javítása, turisztikai vonzerő fejlesztése.
Projekt (csomag) indoklása	A tájház épületének rossz állapota.
Projekt (csomag) tartalma	Az épület külső, belső felújítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	10.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés VP 7.2. Kismértékű infrastruktúra fejlesztés a vidéki térségekben
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított épület nagysága (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz és Programhoz	A megyei proramban is cél a társadalmi megújulás a helyi kulturális értékek megőrzésével, illetve a természeti és épített értékek óvása.

17. Projekt (csomag)	<i>Unitárius templom rekonstrukciója</i>
Projekt (csomag) célja	A településkép javítása, épített örökség rehabilitációja.
Projekt (csomag) indoklása	A templom épületének rossz minőségi állapota.
Projekt (csomag) tartalma	Az épület külső, belső felújítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	20.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés VP 7.2. Kismértékű infrastruktúra fejlesztés a vidéki térségekben HURO Kulturális és épített örökség rehabilitációja
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított épület (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2017
Illeszkedés a Békés Megyei	A megyei proramban is cél a társadalmi megújulás a helyi

Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	kulturális értékek megőrzésével, illetve a természeti és épített értékek óvása.
--	---

18. Projekt (csomag)	<i>Református templom felújítása</i>
Projekt (csomag) célja	A településkép javítása, épített örökség rehabilitációja.
Projekt (csomag) indoklása	A templom épületének rossz minőségi állapota.
Projekt (csomag) tartalma	Az épület külső, belső felújítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	40.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés VP 7.2. Kismértékű infrastruktúra fejlesztés a vidéki térségekben HURO Kulturális és épített örökség rehabilitációja
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított épület (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2017
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei proramban is cél a társadalmi megújulás a helyi kulturális értékek megőrzésével, illetve a természeti és épített értékek óvása.

19. Projekt (csomag)	<i>Katolikus templom felújítása</i>
Projekt (csomag) célja	A településkép javítása, épített örökség rehabilitációja.
Projekt (csomag) indoklása	A templom épületének rossz minőségi állapota.
Projekt (csomag) tartalma	Az épület külső, belső felújítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	10.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés VP 7.2. Kismértékű infrastruktúra fejlesztés a vidéki térségekben HURO Kulturális és épített örökség rehabilitációja
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított épület (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2017
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei proramban is cél a társadalmi megújulás a helyi kulturális értékek megőrzésével, illetve a természeti és épített értékek óvása.

20. Projekt (csomag)	<i>Piactér felújítása</i>
Projekt (csomag) célja	A település közösségi összetartó erejének a növelése, a gazdaság élénkítése, infrastruktúra fejlesztése.
Projekt (csomag) indoklása	A gazdaság élénkítése és népességmegtartó településfejlesztés.
Projekt (csomag) tartalma	A piactér felújítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	50.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés VP 7.2. Kismértékű infrastruktúra fejlesztés a vidéki térségekben
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított terület nagysága (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2017
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei programban is célként szerepel a helyi piacok működtetése, a közösség építése és az infrastruktúra fejlesztése.

21. Projekt (csomag)	<i>Kastélypark Fürdő bővítése és korszerűsítése</i>
Projekt (csomag) célja	Térségi szintű integrált, foglalkoztatás-bővítési célú turizmusfejlesztés
Projekt (csomag) tartalma	A meglévő termálfürdő épületének fedett uszodával történő bővítése, szabadtéri medence kialakítása. A meglévő gépház gépészeti rendszere, valamint az elavult és elhasznált térburkolatok is felújításra kerülnének. Az új medencékhez szükséges szociális építmények, illetve büfé létesítése.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmati Kastélyparkfürdő Kft. Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmati Kastélyparkfürdő Kft. Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	400.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	HURO – 2.1. Határon átnyúló üzleti együttműködés támogatása
Indikátorok	Új medence alapterülete (m ²) Új munkahelyek létesítése (fő) Felújított terület nagysága (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei programban is cél a társadalmi megújulás a helyi kulturális értékek megőrzésével, illetve a természeti és épített értékek óvása, turizmusfejlesztéssel.

22. Projekt (csomag)	<i>Hotel Gara szálláshely szolgáltatásainak fejlesztése, Egészségcentrum kialakítása</i>
Projekt (csomag) célja	Térségi szintű integrált, foglalkoztatás-bővítési célú turizmusfejlesztés, innovatív egészségturizmus létrehozása
Projekt (csomag) tartalma	A meglévő hotel szolgáltatásainak fejlesztése egészségcentrum kialakításával. A gyógyvíz jótékony hatásainak kiaknázása az egyes megbetegedések, rehabilitációs kezelések területén. Ehhez szolgáltatásfejlesztés is tárulna, melynek keretein belül gyógytorna, masszázs.
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzes Gyógy Kft. Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzes Gyógy Kft. Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	250.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	HURO – 2.1. Határon átnyúló üzleti együttműködés támogatása KEOP 5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása
Indikátorok	Új munkahelyek létesítése (fő) Felújított terület nagysága (m ²) Új szolgáltatások száma (db)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz és Programhoz	A megyei proramban is cél a társadalmi megújulás a helyi kulturális értékek megőrzésével, illetve a természeti és épített értékek óvása. Emellett a megyei fejlesztési tervben is kiemelt fontosságú az innovatív egészségturizmus, valamint a határon átnyúló együttműködések elősegítése.

23. Projekt (csomag)	<i>Tóprojekt – tó rehabilitációja</i>
Projekt (csomag) célja	A város természeti értékeinek védelme, az örökségvédelem, fenntartható fejlesztése
Projekt (csomag) indoklása	A közel 20 éves üzemelés során karbantartási, felújítási munkákra nem került sor, ezért jelentős a tó feltöltődése, a Lócsei utca felőli partélen pedig suvadások, becsúszások alakultak ki.
Projekt (csomag) tartalma	A tó jelenleg is többes hasznosítású. A Kastélypark rnrdő területéről kifolyó termálvizet a TEHAG Temperáitvizű Halszaporító és Kereskedelmi Kit a 487 hrsz-ú „a” földrészletén hasznosítja, (afrikai harcsa nevelés) majd tovább vezeti a „b” földrészletre, ahol mintegy szűrőmezőn halad keresztül, a tóba ömlő -Füzesgyarmat belterületi- csapadékvizekkel együtt. A tóból túlfolyó vizek befogadója a Nagyéri csatorna. A tó feliszapoltságának megszüntetését és a vízi

	<p>növényzet eltávolítását kotrós munkával tervezzük megvalósítani. A tisztítandó felület nagysága 2,5 ha. Rózsefonás készül a tó É-i szélén, a Lócsei utca felől. A fonás mögé TERFIL-szűrő helyezendő, ezután kezdhető el a rózsemű mögötti fbldfeltöltés. A tömörítés túlhordással tervezett, ülepedés után rézsűképzés, vízszintes felület rendezés, majd füvesítés következik.</p> <p>Rézsülepcső készítés, ez egy 3x5 m méretű palló borítású „stégben” végződik, melynek alépítménye a rózsefonás szerkezetével megegyező.</p> <p>A tervek között szerepel a fentieket kiegészítve egyfajta fenntartható turizmusfejlesztés keretében skanzen, tanösvény, csónakház és egy lápos vidék kialakítása is.</p>
Kedvezményezett kör meghatározása	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Végrehajtás felelőse	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
Forrásigény (HUF)	400.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	TOP 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés HURO – Természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, fejlesztése
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított terület nagysága (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015-2017
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei proramban is cél a társadalmi megújulás a helyi kulturális értékek megőrzésével, illetve a természeti és épített értékek óvása.

12. Gazdasági szereplők fejlesztési lehetőségei

Eleget téve az elvárásoknak, a dokumentum a helyi önkormányzat által nyújtott feladatokra és szolgáltatásokra fókuszál, de tekintettel arra a tényre, hogy a 2014-2020 közötti időszakban Magyarországon az EU-s fejlesztési források hozzávetőlegesen 60%-át közvetlen gazdaságfejlesztésre kell fordítani, fontos a településen tevékenykedő, az önkormányzat helyi adóbevételei szempontjából releváns vállalkozások fejlesztési elképzeléseinek feltérképezése, azoknak a település terveivel való összhangjuk megteremtése.

A következőkben bemutatásra kerülnek a településen feltérképezett, legfontosabb gazdaságélénkítő fejlesztési elképzelések a helyi cégek részéről. Ezek azok a projektek, melyek a gazdasági szféra által megvalósítva leginkább hozzájárulnak Füzesgyarmat gazdasági programjában meghatározott célkitűzések eléréséhez, összhangban a megyei programmal és a finanszírozási forrásokkal.

1. Projekt (csomag)	Térségi szintű kombinált, foglalkoztatás-bővítési célú gazdaságfejlesztési akciók
Projekt (csomag) célja	<i>Diófeldolgozó üzem létesítése</i>
Projekt (csomag) indoklása	Az élelmiszer feldolgozó iparban való részvétel egy diófeldolgozó üzem létrehozásával; annak felszerelése megfelelő gépekkel, eszközökkel. Ennek egyik alapját egy jelenleg 20 hektárnyi nagyságú dió ültetvény jelentené.
Projekt (csomag) tartalma	03/6 hrsz-ú ingatlanon a Sárréti Minőség Kft diófeldolgozó üzemét kíván létesíteni. A feldolgozó üzem a településen élők számára munkahelyet teremt. A fejlesztés megvalósításához munkaerőpiaci-képzések is társulhatnak.
Kedvezményezett kör meghatározása	Sárréti-Minőség Kft.
Végrehajtás felelőse	Sárréti-Minőség Kft.
Forrásigény (HUF)	100.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	VP 4.2. Mezőgazdasági termékek értéknövelése
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Létrehozott új munkahelyek száma (fő) Felújított terület nagysága (m ²)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015-2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei program céljai között is szerepel a gazdaság- és vidékfejlesztés.

2. Projekt (csomag)	Térségi szintű kombinált, foglalkoztatás-bővítési célú gazdaságfejlesztési akciók
Projekt (csomag) célja	<i>Gyártóüzem létrehozása</i>
Projekt (csomag) tartalma	Új gyártóüzem építése, ahhoz szükséges gépek, berendezések beszerzése.
Kedvezményezett kör meghatározása	Scada Kft.
Végrehajtás felelőse	Scada Kft.
Forrásigény (HUF)	300.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	GINOP 1.3. Kapacitásbővítés támogatása
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított terület nagysága (m ²) Létrehozott új munkahelyek száma (fő)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015 - 2016
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei programban is cél a helyi gazdaság fejlesztése, foglalkoztatás javítása, munkanélküliségi ráta csökkentése.

3. Projekt (csomag)	Térségi szintű kombinált, foglalkoztatás-bővítési célú gazdaságfejlesztési akciók, vidékfejlesztés
Projekt (csomag) célja	<i>Állattenyésztő telep fejlesztése</i>
Projekt (csomag) tartalma	Az állattenyésztő telepen szerves trágyatároló, szénatároló kialakítása, hosszabb távú tervek szerint keverőüzem létesítése. Ezen fejlesztésekhez gépek, berendezések beszerzése.
Kedvezményezett kör meghatározása	Macskási Tejtermelő Zrt.
Végrehajtás felelőse	Macskási Tejtermelő Zrt.
Forrásigény (HUF)	150.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	VP 4.1. Trágyatároló építésének támogatása VP 4.2.48. (6) A kertészeti és állattenyésztési ágazat versenyképességének javítása
Indikátorok	Fejlesztéssel érintett lakosság száma (fő) Felújított terület nagysága (m ²) Létrehozott új munkahelyek száma (fő)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2015 - 2017
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei program céljai között is szerepel a gazdaság- és vidékfejlesztés.

4. Projekt (csomag)	Térségi és helyi léptékű energetikai potenciál kiaknázására épülő komplex fejlesztési programok
Projekt (csomag) célja	<i>Biogázüzem létesítése</i>
Projekt (csomag) indoklása	A Füzes-Biogáz által üzemeltetni tervezett kiserőmű a Macskási Tejtermelő Zrt. részére biztosítaná az elektromos energiát a Zrt. üzemeltetése során keletkezett biomasszából.
Projekt (csomag) tartalma	Füzesgyarmat 0748/8 hrsz.-ú ingatlanon létesülne 1 MW teljesítményű biogázos villamos kiserőmű valamint kiszolgáló építményeinek megvalósítása.
Kedvezményezett kör meghatározása	Macskási Tejtermelő Zrt. Füzes-Biogáz Kft.
Végrehajtás felelőse	Macskási Tejtermelő Zrt. Füzes-Biogáz Kft.
Forrásigény (HUF)	100.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	VP Erőforráshatékonyság elősegítése a feldolgozásban
Indikátorok	Megtartott munkahelyek száma Termelt villamos energia mennyisége
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megye programjában is kiemelt cél a környezeti fenntarthatóság segítése, valamint a megújuló energia felhasználási arányának növelése, az energiafelhasználás hatékonyságának javítása.

5. Projekt (csomag)	Térségi szintű kombinált, foglalkoztatás-bővítési célú gazdaságfejlesztési akciók
Projekt (csomag) célja	<i>Gyártóüzem létesítése</i>
Projekt (csomag) tartalma	Munkahelyteremtő beruházás létrehozása. Kiemelt projektként, 400 fős munkahelyteremtéssel járó beruházás megvalósítása, melynek során textilipari termék gyártó üzem létesül a Csák tanyán.
Kedvezményezett kör meghatározása	Globaven Kft.
Végrehajtás felelőse	Globaven Kft.
Finanszírozás forrása	VP Erőforráshatékonyág elősegítése a feldolgozásban
Indikátorok	Új épület nagysága (m ²) Létrehozott új munkahelyek száma (fő)
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei programban is cél a helyi gazdaság fejlesztése, foglalkoztatás javítása, munkanélküliségi ráta csökkentése.

A következő két projekt is nagyban hozzájárul a város gazdasági életének fellendítéséhez, illetve a munkahelyteremtéshez. Ezeket az Önkormányzat tervezte megvalósítani, azonban a következő ciklus forrásaiból erre nem nyílik lehetőség. De, ha a településen működő vállalkozók közül, vagy egyéb befektetők jóvoltából a projektek mégis megvalósulnak, az nagy hatással lehet Füzesgyarmat fejlődésére.

1. Projekt (csomag)	Térségi szintű kombinált, foglalkoztatás-bővítési célú gazdaságfejlesztési akciók
Projekt (csomag) célja	<i>Húsüzem létesítése Füzesgyarmaton</i>
Projekt (csomag) indoklása	A korábban működő húsüzemet önkormányzatunk, befektetői csoportok segítségével ismét üzembe kívánja állítani.
Projekt (csomag) tartalma	Az 50 főt üzemeltető húsüzem a vasútállomástól kb. 1 km-re nyugatra található. A beruházás előkészítése jelenleg folyamatban van.
Kedvezményezett kör meghatározása	Vállalkozás
Végrehajtás felelőse	Vállalkozás
Forrásigény (HUF)	200.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	VP 4.2. Mezőgazdasági termékek értéknövelése
Indikátorok	Új munkahelyek létesítése Felújított épület m ²
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2018

Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei program céljai között is szerepel a gazdaság- és vidékfejlesztés.
---	--

2. Projekt (csomag)	Térségi szintű kombinált, foglalkoztatás-bővítési célú gazdaságfejlesztési akciók
Projekt (csomag) célja	<i>Sertéstelep létesítése</i>
Projekt (csomag) indoklása	Füzesgyarmat 0613 hrsz.-ú ingatlanon befektetési csoport segítségével sertéstelepet kívánunk létesíteni
Projekt (csomag) tartalma	Füzesgyarmat 0613 hrsz.-ú ingatlanon befektetési csoport segítségével sertéstelepet kívánunk létesíteni. A projekt előkészítés alatt áll.
Kedvezményezett kör meghatározása	Vállalkozás
Végrehajtás felelőse	Vállalkozás
Forrásigény (HUF)	230.000.000 Ft
Finanszírozás forrása	VP 4.2.48. (6) A kertészeti és állattenyésztési ágazat versenyképességének javítása
Indikátorok	Új munkahelyek száma
Végrehajtás időbeli ütemezése	2016-2017
Illeszkedés a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz és Programhoz	A megyei programban is megtalálható a gazdaság- és vidékfejlesztés.

13. A projektek, projektcsomagok közti szinergia bemutatása, a projektek prioritizálása

Az előző fejezetekben bemutatott projektek céljai összhangban vannak a város hosszú- és középtávú céljaival, s ennek megfelelően a megyei fejlesztési elképzelésekkel is.

A projektek között megfigyelhető a szinergia, hiszen több fő cél köré csoportosíthatjuk őket.

Ezek a fő célok a következők:

- munkahelyteremtés
- infrastruktúra, közlekedés fejlesztése
- életminőség javítása
- a város értékeinek növelése

Ezekben belül is a legtöbb bemutatott projekt a munkahelyteremtést tűzte ki fő célul, felismerve a település egyik legnagyobb problémáját, a munkanélküliséget, illetve az ehhez kapcsolódó nagyszámú elvándorlást.

A város vezetése a gazdasági szereplőkkel összefogva, fent részletezett projektek megvalósításával hozzájárulhat Füzesgyarmat város közép- és hosszútávú céljai eléréséhez, a település fejlődéséhez.

Az önkormányzat és gazdasági szereplők által megvalósítandó projektek az alábbi fő prioritásoknak felelnek meg:

1. Gazdaság- és infrastruktúra fejlesztése
2. Vidékfejlesztés
3. Tudatos környezetgazdálkodás
4. Természeti és kulturális értékek megőrzése
5. Közlekedésfejlesztés és közösségépítés

Minden tervezett projekt összhangban van a Békés Megyei Területfejlesztési Programmal, illetve a 2014-2020-as ciklus várható pályázati lehetőségeivel. Ennek megfelelően a megvalósításuk kellően alátámasztott és megalapozott, a gazdasági programban szereplő célkitűzések eléréséhez járul hozzá.

14. Kiemelt beavatkozások meghatározása

Füzesgyarmat Önkormányzata minden egyes fejlesztési elképzelését igyekszik megvalósítani, lehetőségeihez mérten az elkövetkező években, azonban ezek közül is vannak kiemelten fontos projektek.

A következő tervek a közeljövő megvalósításai között mindenképpen szerepelnek nagyfokú indokoltságuk miatt.

1. Biogázüzem kialakítása
2. Munkahelyteremtő beruházások
3. Úthálózat fejlesztésére irányuló elképzelések
4. A városközpont rehabilitációja

V. Zárszó

A 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ának megfelelően elkészült gazdasági programban meghatározásra kerültek azok a helyi szintű célkitűzések és feladatok; amelyek a város lehetőségeivel összhangban vannak. A fejlesztési terv részletesen bemutatja a település azon pontjait, melyek kitörési lehetőséget jelentenek a legnagyobb problémák közül. Ezekhez a 2014-2020-as pályázati ciklusból lehetséges forrásokat is rendel, melyekkel megvalósíthatók a Füzesgyarmat fejlődésének alapjait jelentő projektek.

A város fejlesztésére való törekvés nemcsak Füzesgyarmat Város Önkormányzatának feladata, de az itt élők, itt tevékenykedő gazdasági élet és egyéb területek szereplőinek is. Ennek érdekében összefogásra, közös fejlesztési tervekre és összehangolt beruházási tervekre, s nem utolsósorban mindenki által elfogadott célokra van szükség. Ennek az együttműködésnek a megvalósításához járul hozzá jelen dokumentum is.

A gazdasági programban felvázolt célok, projekttervek megvalósításával nemcsak a város és az itt élők, dolgozók helyzetének javulása, problémáinak megoldása, gyengeségeinek javítása realizálódhat. Füzesgyarmat fejlődése nagyban hozzájárul a kistérség, a megye és összességében a régió erősödéséhez is. Békés megye és a Dél-Alföldi régió Magyarország egyik leghátrányosabb területeihez tartoznak, így jelen dokumentumokban foglaltak emiatt is kiemelt prioritást élveznek.